3

PEMBANGUNAN SEKTOR KEWANGAN

75 Memastikan Pengantaraan yang Berkesan dan Cekap

77 *Rencana: Membangunkan Ekosistem Pembiayaan PKS*

84 Memperkukuh Industri Insurans dan Takaful

85 *Rencana: Pembaharuan dalam Industri Insurans Hayat dan Takaful Keluarga*

87 Menggalakkan Sistem Kewangan yang Inklusif

89 Membangunkan Pasaran Kewangan yang Mendalam dan Teguh

92 Memperkukuh Kesalinghubungan Malaysia Dengan Ekonomi Serantau dan Antarabangsa

93 Malaysia Sebagai Pasaran Kewangan Islam Antarabangsa

96 *Rencana: Pempelbagaian Perniagaan dan Produk Perbankan Islam yang Didorong oleh Kontrak Syariah*

102 Pembangunan Modal Insan yang Berterusan

103 Keutamaan Penting Melangkah ke Hadapan

Sektor kewangan terus mencatat pertumbuhan dan pembangunan pada tahun 2013 untuk menyediakan perkhidmatan yang lebih baik untuk memenuhi keperluan ekonomi. Teras kepada perkembangan ini ialah pelaksanaan secara progresif strategi dan inisiatif yang terkandung dalam Pelan Sektor Kewangan 2011-2020. Ekosistem pembiayaan terus diperkukuh bagi memastikan sektor kewangan terus memenuhi keperluan ekonomi Malaysia yang sentiasa berubah, dan pengantaraan kewangan kekal tidak tergugat dengan persekitaran ekonomi global yang lebih mencabar. Rangkuman kewangan terus disokong oleh pelbagai rangkaian saluran penyampaian, dan penawaran produk dan perkhidmatan yang baharu oleh penyedia perkhidmatan kewangan bagi memenuhi keperluan asas pengguna yang pelbagai dan sentiasa berubah.

Pelaksanaan secara progresif strategi dan inisiatif yang terkandung dalam Pelan Sektor Kewangan 2011-2020 terus menyokong pertumbuhan dan pembangunan sektor kewangan

Hubungan serantau dan antarabangsa terus berkembang apabila institusi kewangan di Malaysia mula mengembangkan operasi serantau untuk menyokong keperluan pembiayaan korporat yang semakin meningkatkan kehadiran mereka di luar negara. Kemasukan institusi kewangan asing yang baharu sejak beberapa tahun lalu telah menambah kepelbagaian serta bertujuan untuk mewujudkan pasaran yang lebih kompetitif, dan menyumbang kepada keupayaan sistem kewangan domestik untuk menyokong transformasi ekonomi Malaysia. Rangka kerja integrasi Pertubuhan Negara-negara Asia Tenggara (Association of Southeast Asian Nations, ASEAN) dan perkembangan kewangan Islam terus memperkukuh aspek serantau dan antarabangsa sektor kewangan. Pembangunan tenaga mahir untuk memacu sektor kewangan ke hadapan terus menjadi agenda penting pada tahun 2013 dan seterusnya. Seiring dengan pengukuhan pengaturan keinstitusian bagi memenuhi tuntutan landskap kewangan yang berubah-ubah, tumpuan kini adalah pada usaha untuk meningkatkan bekalan tenaga kerja berkaliber tinggi yang bercirikan standard profesionalisme, etika dan kualiti yang tinggi.

MEMASTIKAN PENGANTARAAN YANG BERKESAN DAN CEKAP

Pada tahun 2013, institusi perbankan dan institusi kewangan pembangunan (IKP) terus menggembleng dana dengan berkesan untuk menyokong keperluan pembiayaan perniagaan dan isi rumah. Pinjaman kepada isi rumah terus mencakupi sebahagian besar daripada aset pembiayaan dalam sistem perbankan, meningkat kepada 57.5% daripada jumlah pinjaman terkumpul (2012: 56.4%). Kadar pertumbuhan pinjaman isi rumah yang baharu telah menjadi sederhana berikutan langkah-langkah yang dilaksanakan oleh Bank untuk mengukuhkan amalan pembiayaan yang bertanggungjawab dalam persekitaran paras hutang isi rumah yang meningkat. Pembiayaan kepada perusahaan kecil dan sederhana (PKS) meningkat kepada 42.1% daripada jumlah pembiayaan perniagaan pada akhir

Rajah 2.1

Pembiayaan Sistem Perbankan Terkumpul

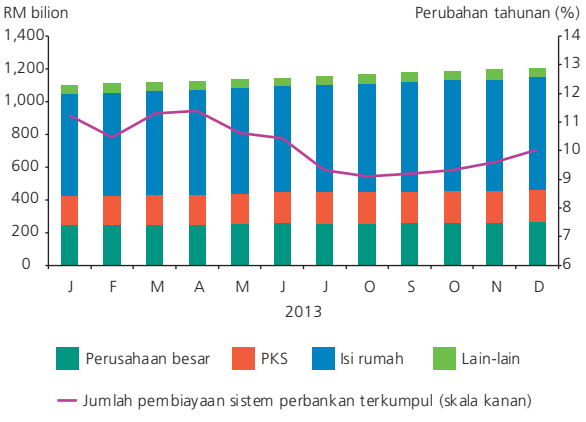

Sumber: Bank Negara Malaysia

tahun 2013 (2012: 40.5%). Pasaran sekuriti hutang dan sukuk terus menjadi saluran utama bagi sektor korporat untuk memperoleh pembiayaan, mencakupi 61.5% daripada jumlah pembiayaan korporat terkumpul (2012: 61%).

Pertumbuhan pembiayaan yang berterusan kepada PKS mencerminkan ekosistem pembiayaan yang kukuh di Malaysia yang telah dibangunkan melalui strategi yang terperinci dan menyeluruh yang dilaksanakan sejak penubuhan Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan pada tahun 2004. Ini dihuraikan dengan lebih lanjut dalam rencana `Membangunkan Ekosistem Pembiayaan PKS´. Dana-dana khas sedia ada di bawah seliaan Bank juga terus memastikan ketersediaan pembiayaan kepada PKS pada kos yang berpatutan dalam sektor terpilih seperti makanan, perkilangan dan perkhidmatan. Pada akhir tahun 2013, pembiayaan berjumlah RM24.3 bilion telah diluluskan kepada lebih daripada 58,000 PKS di bawah dana-dana ini. Sokongan pembiayaan yang berterusan telah membolehkan syarikat-syarikat ini untuk tumbuh dan berkembang menjadi perusahaan-perusahaan yang besar. Pada tahun 2013, sebanyak 563 lagi akaun PKS yang secara kolektif telah menerima jumlah pembiayaan bernilai RM2.1 bilion ditakrifkan semula sebagai akaun perusahaan besar, sekali gus mencerminkan kejayaan inisiatif-inisiatif ini.

PKS terus mendapat sokongan daripada pembiayaan dan skim jaminan yang disediakan oleh Perbadanan Jaminan Kredit Malaysia Berhad (Credit Guarantee Corporation Malaysia Berhad, CGC). Pada tahun 2013, CGC dengan kerjasama sebuah institusi kewangan Islam telah melancarkan Skim Jaminan Portfolio Islam (Skim) yang pertama, yang membolehkan PKS mendapat akses dengan cepat kepada kemudahan pembiayaan patuh Syariah dengan jumlah antara RM100,000 hingga RM800,000, dengan tempoh pembiayaan antara 36 hingga 84 bulan. Di bawah Skim ini, masa pusingan yang lebih cepat untuk kelulusan jaminan dan pengeluaran pinjaman dipermudah melalui suatu set kriteria kelayakan yang ditentukan terlebih dahulu dan prosedur permohonan serta dokumentasi yang mudah. Ciri-ciri ini dijangka akan menarik minat lebih banyak institusi kewangan Islam untuk menyertai Skim yang disasarkan untuk memberikan manfaat kepada sehingga 1,500 PKS. CGC telah melancarkan dua skim jaminan lain, Enhancer Bumi dan Enhancer Bumi-i, yang memudahkan akses kepada pembiayaan untuk PKS Bumiputera dengan menyediakan jaminan sehingga 90% daripada pembiayaan, pada fi jaminan yang kompetitif. Di bawah Enhancer Bumi, sasaran CGC adalah bagi menyediakan jaminan untuk pembiayaan bernilai RM80 juta kepada 200 PKS pada tahun 2014.

Perusahaan mikro terus menerima sokongan pembiayaan daripada sektor kewangan di bawah skim Pembiayaan Mikro. Sejak ditubuhkan pada tahun 2006, jumlah pembiayaan sebanyak RM2.4 bilion telah diluluskan kepada lebih daripada 150,000 akaun pembiayaan mikro. Masa pemprosesan purata bagi permohonan pembiayaan di bawah skim tersebut telah bertambah baik kepada lima hari (daripada tujuh hari sebelumnya), mencerminkan proses yang terus dipermudah dan bank serta IKP pula semakin biasa dengan penilaian kredit untuk kumpulan peminjam ini.

Selaras dengan usaha untuk meningkatkan keupayaan institusi kewangan bagi menyokong aktiviti nilai tambah yang tinggi, Bank terus memudahkan sesi perbincangan dan interaksi serta perkongsian ilmu pengetahuan supaya institusi kewangan memahami dengan lebih baik keperluan pembiayaan dan prospek perniagaan perusahaan yang inovatif, dan menyediakan saluran untuk berdialog mengenai produk dan perkhidmatan yang diperlukan oleh perusahaan-perusahaan ini. Pada bulan Mei 2013, Bank, bersama-sama dengan Perbadanan Harta Intelek Malaysia dan Persatuan Institusi Perbankan Islam Malaysia, menganjurkan Sidang Meja Bulat mengenai Penilaian Harta Intelek (Intellectual Property, IP) bagi membincangkan isu-isu berkaitan penggunaan IP sebagai cagaran dan kaedah yang digunakan untuk menilai IP. Ini bertujuan untuk merintis jalan bagi institusi perbankan mempertimbangkan alternatif yang berdaya maju kepada aset tradisional yang boleh diterima sebagai cagaran untuk pembiayaan.

Usaha akan terus dijalankan untuk meningkatkan keupayaan institusi kewangan bagi menyokong aktiviti nilai tambah yang tinggi

Satu lagi bidang pertumbuhan penting yang terus disokong oleh Bank ialah pembiayaan untuk teknologi hijau. Pada akhir tahun 2013,

Membangunkan Ekosistem Pembiayaan PKS

Pengenalan

Perusahaan Kecil dan Sederhana (PKS) merupakan komponen penting ekonomi Malaysia, yang menyumbang sepertiga daripada keluaran dalam negeri kasar (KDNK) dan menyediakan pekerjaan kepada lebih daripada empat juta pekerja atau 60% daripada jumlah guna tenaga (Gambar Rajah 1). Berdasarkan data banci terkini yang dikumpulkan pada tahun 2011, bilangan PKS berkembang sebanyak 20% kepada lebih daripada 662,000 berbanding dengan data banci terdahulu pada tahun 2005. PKS mencakupi 97.3% (2005: 99.2%) daripada jumlah pertubuhan perniagaan. Pembangunan sektor PKS adalah penting bagi memastikan pertumbuhan yang seimbang dan kemakmuran dikongsi bersama dalam peralihan negara menjadi ekonomi yang bernilai tambah tinggi dan berpendapatan tinggi. Secara khusus, sektor ini menyumbang dengan ketara kepada pembasmian kemiskinan disebabkan perusahaan mikro mencakupi lebih tiga perempat daripada jumlah PKS. Sektor ini merupakan sumber pendapatan dan pekerjaan sendiri yang penting bagi isi rumah berpendapatan rendah, terutamanya di kawasan pinggir bandar dan luar bandar.

Gambar Rajah 1

Sumbangan PKS kepada Ekonomi

Bilangan perusahaan

(% daripada jumlah perusahaan)

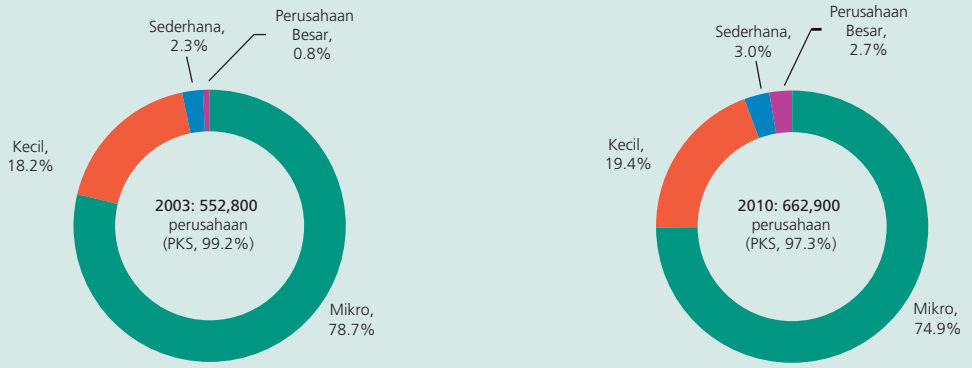

Sumbangan kepada KDNK

(%)

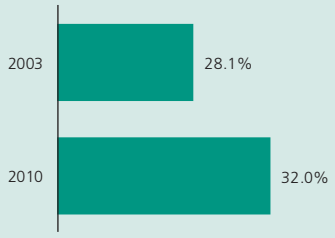

Sumbangan kepada Guna Tenaga

(Bilangan pekerja; % daripada jumlah tenaga kerja)

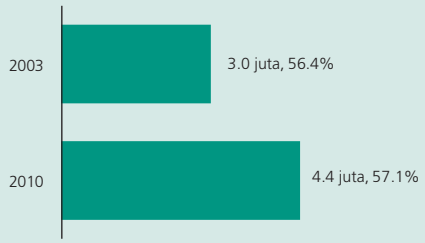

Menyedari pentingnya sumbangan PKS kepada pertumbuhan yang mampan, Bank telah bekerjasama dengan Kementerian dan agensi yang berkaitan sejak tahun 2001 untuk menyusun rangka kerja yang menyeluruh dan terselaras bagi pembangunan sektor ini. Bagi menerajui usaha ini, pada bulan Jun 2004 Majlis Pembangunan PKS Kebangsaan (MPPK) ditubuhkan sebagai badan penggubal dasar tertinggi bagi pembangunan PKS. Majlis ini dipengerusikan oleh Perdana Menteri dan terdiri

daripada 16 Kementerian dan agensi utama. MPPK memainkan peranan penting dalam usaha memacu dasar, memantau pelaksanaan program pembangunan serta meningkatkan kualiti dan akses kepada maklumat bagi memaklumkan keputusan dasar dan perniagaan. Fokus penting MPPK adalah pada usaha menggalakkan akses yang lebih luas kepada pembiayaan dan meneruskan inisiatif untuk membina dan mengukuhkan keupayaan PKS agar dapat berkembang dan maju.

MPPK menerajui beberapa inisiatif utama seperti pewujudan asas data PKS kebangsaan melalui Banci PKS pada tahun 2005 serta penggunaan definisi seragam bagi memberikan fokus yang lebih jelas untuk program pembangunan. Definisi PKS telah disemak baru-baru ini untuk menunjukkan perubahan dalam struktur ekonomi, trend perniagaan dan penunjuk saiz terlaras inflasi. Ini akan memastikan dasar dan program ditumpukan pada segmen sasaran. Sejajar dengan agenda transformasi ekonomi negara, MPPK terus memberikan fokus pada usaha mewujudkan persekitaran yang diperlukan untuk kemajuan PKS serta memupuk dan membangunkan keupayaan PKS agar berdaya maju dari segi komersial dan dapat bersaing dalam pasaran global.

Gambar Rajah 2

Perkembangan Ekosistem Pembiayaan PKS

Sumber: Bank Negara Malaysia

Bank berfungsi sebagai Sekretariat MPPK sehingga tahun 2008, apabila peranan tersebut diambil alih oleh Perbadanan Pembangunan Industri Kecil dan Sederhana (Small and Medium Industries Development Corporation, SMIDEC), yang kemudiannya ditransformasikan pada tahun 2009 menjadi SME Corporation Malaysia (SME Corp). SME Corp bertindak sebagai agensi penyelaras pusat untuk dasar dan program PKS merentas Kementerian dan agensi yang berkaitan. Ia juga berfungsi sebagai pusat rujukan setempat untuk mendapatkan maklumat dan khidmat nasihat.

Satu elemen penting dalam rangka kerja pembangunan yang menyeluruh ini ialah ekosistem pembiayaan yang inklusif. Ini merangkumi pengaturan keinstitusian yang berkesan untuk pembiayaan dan pembangunan melalui penyediaan skim khusus; saluran untuk maklumat, nasihat dan bantuan penyelesaian serta pengurusan dan penyelesaian hutang; dan program jangkauan.

Membina Asas Ekosistem Pembiayaan PKS

Peringkat awal pembinaan ekosistem pembiayaan melibatkan pembangunan infrastruktur utama dan pengaturan keinstitusian yang meningkatkan akses kepada pembiayaan di samping menggalakkan budaya kredit yang kukuh. Antara inisiatif yang diperkenalkan oleh Bank termasuk garis panduan Piagam Pelanggan PKS yang meningkatkan piawaian kecekapan dan keberkesanan dalam penyediaan perkhidmatan kewangan kepada usahawan. Piawaian ini telah ditingkatkan lagi pada tahun-tahun kebelakangan ini di bawah inisiatif ABMPARTNER, yang telah memperkemas proses permohonan dan masa yang diambil untuk meluluskan permohonan bagi seluruh industri kewangan. Sistem Maklumat Rujukan Kredit Pusat (Central Credit Reference Information System, CCRIS) juga telah memainkan peranan yang penting dalam usaha meningkatkan keupayaan institusi perbankan untuk menjalankan penilaian kredit dan memantau prestasi peminjam. Usaha ini dilengkapkan oleh Biro Kredit Malaysia (Credit Bureau Malaysia) yang membolehkan penyediaan rekod kredit, yang seterusnya akan meningkatkan prospek PKS untuk mendapatkan pembiayaan.

Pada tahun 2006, Skim Pembiayaan Mikro diperkenalkan di bawah Rangka Kerja Pembiayaan Mikro Kebangsaan. Skim ini membolehkan akses yang pantas, mudah dan senang kepada pembiayaan perniagaan tanpa cagaran daripada institusi kewangan peserta (participating financial institutions, PFI), sekali gus mengatasi masalah yang timbul akibat kekurangan rekod kredit dan cagaran yang sering menghalang PKS daripada layak menerima dan mendapat kemudahan pembiayaan. Platform penjenamaan bersama telah membolehkan skim ini mencapai skala dan meluaskan jangkauannya kepada usahawan mikro di seluruh negara. Di bawah skim ini, PFI mengurus dedahan risiko kredit masing-masing dengan memberikan lebih penekanan pada penilaian daya maju perniagaan dan pola aliran tunai peminjam. Di samping itu, jumlah pembiayaan yang diberikan akan bertambah mengikut peredaran masa apabila rekod kewangan pembayaran balik oleh peminjam bertambah baik. PFI turut diberikan akses kepada pendanaan pada kos yang lebih rendah daripada Tabung Usahawan Mikro Bank Negara Malaysia. Kemampanan skim ini terus disokong oleh jaminan daripada Credit Guarantee Corporation (CGC) yang meliputi kumpulan peminjam dengan profil risiko yang serupa serta keupayaan PFI untuk menentukan kadar pembiayaan yang mencerminkan risiko ditanggung. PFI yang berpengalaman juga telah menghasilkan produk yang diubah suai bagi memenuhi keperluan peminjam kecil. Sebagai contoh, produk pembiayaan tertentu dipakejkan bersama latihan dalam pengurusan kewangan dan khidmat nasihat yang disediakan oleh PFI atau dengan kerjasama agensi lain seperti SME Corp. Khidmat nilai ditambah sedemikian akan membantu perusahaan mikro mengurus perniagaan masing-masing dengan lebih baik, seterusnya menyumbang kepada kemampanan skim ini.

Skim Pembiayaan Mikro melengkapi program pembiayaan mikro tajaan Kerajaan yang lain seperti Amanah Ikhtiar Malaysia (AIM) dan Yayasan Tabung Ekonomi Kumpulan Usaha Niaga Nasional (TEKUN). Sejak diwujudkan, pembiayaan berjumlah RM2.4 bilion telah diluluskan di bawah skim ini, yang disokong oleh lebih daripada 2,400 pusat akses kewangan di seluruh negara. Pada akhir tahun 2013, bilangan akaun di bawah skim ini ialah sebanyak 68,000 dengan jumlah pembiayaan terkumpul bernilai RM857 juta.

Skim jaminan turut memainkan peranan penting yang membolehkan PKS yang berdaya maju tetapi tidak mempunyai cagaran yang mencukupi atau rekod kewangan untuk memperoleh pembiayaan. Sehubungan dengan itu, CGC ditubuhkan pada tahun 1972 untuk mempelopori penyediaan skim jaminan dan sejak itu telah membangunkan rangkaian pelbagai produk dan perkhidmatan untuk memenuhi keperluan PKS melalui cawangan yang meluas di seluruh negara. Sehingga kini, CGC telah membantu lebih daripada 417,100 PKS untuk memperoleh pembiayaan bernilai RM50.3 bilion. Baru-baru ini, penggunaan model penentuan harga berasaskan risiko dan penawaran jaminan portfolio telah membolehkan CGC terus memperluas jangkauannya kepada lebih banyak PKS yang berdaya maju. Perbadanan ini turut memberikan ganjaran rebat kepada peminjam yang mempunyai rekod pembayaran balik yang cemerlang sebagai insentif tambahan. CGC telah mengekalkan kedudukan kewangan yang kukuh dalam usaha melaksanakan mandatnya, yang membolehkannya membayar balik pinjaman mengikut jadual sebanyak RM2.2 bilion yang diberikan oleh Bank Negara Malaysia, termasuk pinjaman sebanyak RM300 juta, yang antaranya, RM150 juta dibayar balik dan bakinya ditukarkan kepada ekuiti. Ini juga menunjukkan bahawa dengan adanya struktur yang sesuai dan proses tadbir urus yang wajar, inisiatif dasar berserta mandat sosial boleh dilaksanakan secara mampan dari segi kewangan.

Dengan adanya struktur yang sesuai dan proses tadbir urus yang wajar, inisiatif dasar berserta mandat sosial boleh dilaksanakan secara mampan dari segi kewangan

Institusi kewangan pembangunan (IKP) memainkan peranan penting dalam usaha menyokong sektor yang diutamakan. Antara institusi sedemikian termasuk Small Medium Enterprise Development Bank Malaysia Berhad (SME Bank) yang memberikan perkhidmatan kepada PKS merentas semua sektor, Bank Simpanan Nasional yang memfokuskan penyediaan pembiayaan mikro kepada perusahaan mikro, dan Bank Pertanian Malaysia Berhad (Agrobank) yang memberikan perkhidmatan kepada usahawan dalam sektor pertanian. Sejak tanggungjawab untuk mengawal dan menyelia institusi-institusi ini diletakkan di bawah kawal selia Bank menurut Akta Institusi Kewangan Pembangunan 2002, pelbagai langkah telah diambil untuk mengukuhkan dengan ketara kapasiti dan keupayaan institusi-institusi ini melaksanakan mandat masing-masing dengan lebih baik secara mampan. Rangka kerja kehematan yang dirangka khusus telah dilaksanakan untuk menggalakkan tadbir urus korporat, pengurusan risiko dan kehematan kewangan yang kukuh. Pada akhir tahun 2013, jumlah pembiayaan terkumpul oleh IKP mencapai RM13.3 bilion, yang disalurkan kepada 101,865 akaun pembiayaan. Kedudukan kewangan IKP telah bertambah baik dengan begitu ketara. Antara tahun 2005 hingga 2013, pembiayaan terjejas bersih yang dicatat bertambah baik daripada 10.4% kepada 5.6% dan kedudukan modal kekal kukuh pada 20.9% pada akhir tahun 2013 (akhir tahun 2008: 22.4%).

Bank juga telah menyediakan dana khas bagi memastikan ketersediaan dana pada kos yang berpatutan. Antara dana ini ialah Tabung untuk Makanan, Tabung Projek Usahawan Bumiputera-i (TPUB-i), Tabung Industri Kecil dan Sederhana 2, Tabung Usahawan Baru 2 dan Tabung Usahawan Mikro yang menyediakan sokongan pembiayaan untuk PKS dalam sektor tertentu termasuk bidang pertumbuhan baharu. Dengan peruntukan permulaan sebanyak RM11.4 bilion, lebih daripada 58,000 PKS telah menerima pembiayaan daripada dana-dana ini. Pada asas pusingan, jumlah pembiayaan yang diberikan setakat ini berjumlah RM24 bilion kerana pembayaran balik pembiayaan disalurkan semula untuk membiayai pinjaman baharu. Pada tahun 2009, Bank memperkenalkan TPUB-i yang diurus oleh CGC untuk menyediakan pembiayaan kontrak atau projek kepada usahawan Bumiputera dengan peruntukan permulaan sebanyak RM300 juta. Pada akhir bulan Disember 2013, pembiayaan berjumlah RM418 juta telah diluluskan, dengan manfaatnya dinikmati oleh lebih daripada 700 usahawan Bumiputera. Kualiti aset kekal stabil disebabkan oleh proses penilaian kredit yang diperkukuh dengan menggunakan analisis aliran tunai berserta proses pemulihan yang giat dilaksanakan.

Langkah-langkah turut dilaksanakan untuk membantu PKS menghadapi cabaran yang timbul akibat krisis ekonomi dan kewangan serta bencana alam. Semasa Krisis Kewangan Global berlaku pada tahun 2008-2009, lebih daripada 10,500 PKS menerima bantuan melalui pelbagai saluran termasuk Skim Jaminan Modal Kerja, Skim Jaminan Pinjaman Penstrukturan Semula Industri, serta Kemudahan Bantuan PKS dan Kemudahan Pemodenan PKS. Bagi meningkatkan kemudahan jaring keselamatan dan bantuan kecemasan akibat bencana alam, SME Corp telah menyediakan Dana Kecemasan PKS sebanyak RM10 juta. Institusi-institusi kewangan turut tampil menghulurkan bantuan kewangan dalam bentuk yang lain, termasuk moratorium sementara untuk pembayaran balik pembiayaan, seperti yang ditunjukkan semasa banjir melanda pada bulan Disember 2013. Sokongan yang serupa diberikan di bawah Kemudahan Jaminan Bantuan Khas kepada 4,640 PKS yang terjejas akibat banjir yang berlaku sebelum itu pada tahun 2007.

Sempadan Pembiayaan PKS yang Kian Meluas

Bermanfaatkan asas kukuh yang disediakan oleh langkah-langkah terdahulu untuk memastikan akses kepada pembiayaan, fokus dasar telah beralih ke arah usaha memudahkan pembiayaan untuk bidang pertumbuhan baharu selain meningkatkan keupayaan dan potensi pertumbuhan melalui khidmat nasihat dan pendidikan kewangan.

Bank, bersama-sama dengan sektor kewangan, agensi Kerajaan dan pihak berkepentingan yang lain telah bekerjasama untuk merangsang pelaburan dan pembiayaan untuk bidang pertumbuhan baharu seperti pembiayaan hijau serta sektor inovatif dan strategik yang lain. Bank menyediakan kemudahan melalui pelbagai saluran untuk mempertemukan syarikat perniagaan dan pembiaya bagi mewujudkan pemahaman yang lebih baik mengenai dinamik pembiayaan yang diperlukan dalam bidang baharu ini. Saluran ini termasuklah Forum Pembiayaan Teknologi Hijau dan seminar yang diadakan dengan kerjasama Institut Bank-Bank Malaysia (IBBM) bagi menggalakkan dialog dan meningkatkan kesedaran mengenai penyelesaian transformatif untuk pembiayaan teknologi hijau. Sokongan untuk kemudahan pembiayaan dalam bidang pertumbuhan baharu pada masa ini merangkumi Skim Pembiayaan Teknologi Hijau yang diwujudkan pada tahun 2010 dengan dana berjumlah RM3.5 bilion untuk

Gambar Rajah 3

Penunjuk Utama Pembiayaan PKS

	2003[1]	2006[2]	2013[2]
Pembiayaan PKS terkumpul dalam RM juta (Bilangan akaun)	81,995 (406,086)	117,631 (615,634)	212,900 (676,144)
Pembiayaan Mikro terkumpul dalam RM juta (Bilangan akaun)	-	84 (10,181)	857 (68,360)
Pembiayaan teknologi hijau di bawah GTFS dalam RM juta (Bilangan akaun)	-	-	1,580 (120)
% kepada jumlah pembiayaan perniagaan	38.4	44.5	42.1
Saiz purata pembiayaan PKS (RM)	202,000	191,000	315,000
Nisbah hutang tertunggak (%)	14.5	10.4	3.8

[1] Merujuk kepada institusi perbankan sahaja
[2] Merangkumi institusi perbankan dan IKP

Sumber: Bank Negara Malaysia

memudahkan pembiayaan dalam sektor tenaga, bangunan, pengurusan air dan bahan buangan, dan pengangkutan. Selain itu, Dana Industri Kreatif berjumlah RM200 juta dilancarkan untuk merangsang aktiviti komersial dalam industri kreatif, dan Skim Pembiayaan PKS-Islamik berjumlah RM2 bilion diwujudkan untuk memenuhi keperluan pelbagai sektor inovatif.

Dengan ekosistem pembiayaan yang semakin kompleks, ketersediaan saluran untuk PKS mendapatkan maklumat dan bantuan penyelesaian menjadi bertambah penting. Saluran ini boleh didapati dengan meluas melalui institusi-institusi kewangan, Persatuan Bank-bank dalam Malaysia (Association of Banks in Malaysia, ABM) dan SME Corp. Sokongan ini dilengkapkan lagi oleh Biro Pengantaraan Kewangan (Financial Mediation Bureau, FMB) sebagai saluran tambahan kepada peminjam untuk menyelesaikan pertikaian dengan institusi-institusi kewangan, serta Agensi Kaunseling dan Pengurusan Kredit (AKPK) yang menyediakan khidmat kaunseling dan pengurusan hutang kepada individu dan pemilik tunggal. Skim Penyelesaian Pinjaman Kecil (Small Debt Resolution Scheme, SDRS) diwujudkan oleh Bank pada tahun 2003 sebagai platform untuk membantu PKS menyelesaikan hutang dan untuk mengelakkan kegagalan membayar hutang. Sejak diwujudkan, skim ini telah membantu 875 PKS dan menyusun semula lebih daripada RM925 juta pinjaman terjelas.

Program jangkauan telah diperhebat untuk mendidik PKS terutamanya perusahaan mikro secara berterusan mengenai ketersediaan sumber pembiayaan, bantuan, dan syarat kelayakan. Dewan perniagaan dan persatuan terus mengendalikan Pusat Khidmat Bantuan Pembiayaan PKS di seluruh negara susulan program latihan yang diperkenalkan oleh Bank untuk kakitangan dan ahli persatuan sejak tahun 2011. Bank juga terus mengedarkan bahan pendidikan dan mengambil bahagian secara aktif dalam acara jangkauan yang dianjurkan oleh Kementerian dan agensi dengan kerjasama persatuan dan rakan kongsi strategik yang lain.

Gambar Rajah 4

Rangka Kerja Pembangunan PKS yang Menyeluruh

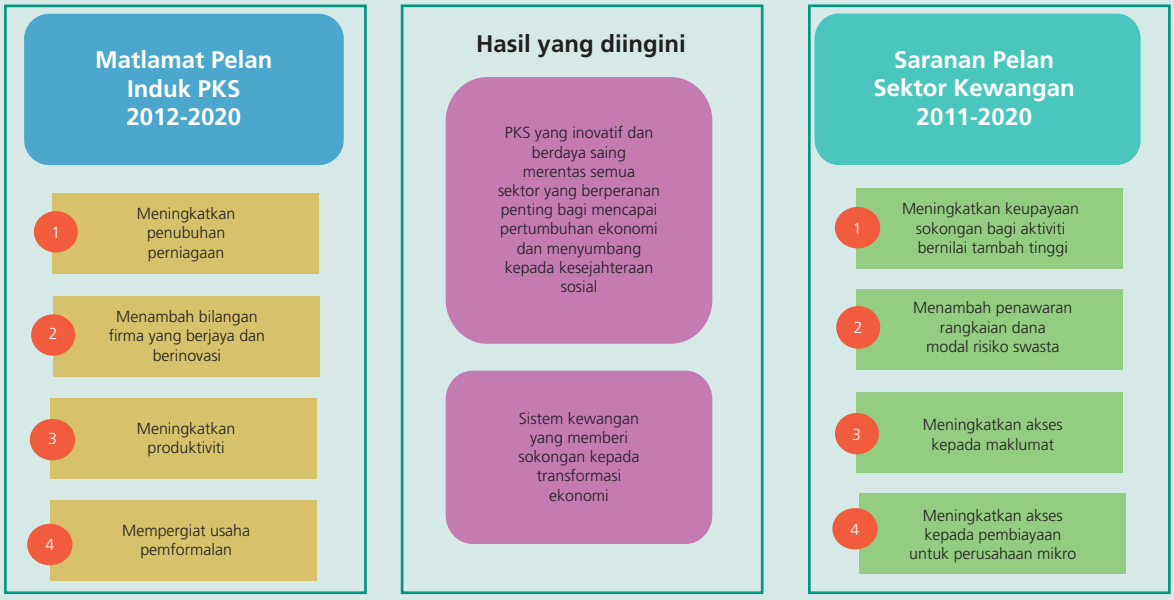

Sumber: Bank Negara Malaysia dan SME Corporation Malaysia

Pendekatan yang komprehensif dan kolaboratif untuk membangunkan ekosistem pembiayaan telah memberikan hasil yang nyata. Jumlah pembiayaan telah meningkat sekali ganda sepanjang sedekad yang lalu, manakala kualiti pembiayaan telah bertambah baik dengan ketara, daripada nisbah pinjaman terjejas sebanyak 14.5% pada tahun 2003 kepada 3.8% pada tahun 2013. Amalan pembiayaan yang bertanggungjawab oleh institusi-institusi kewangan, serta pelanggan yang mempunyai lebih banyak maklumat dan bertanggungjawab mendapatkan dan menggunakan kemudahan pembiayaan, juga telah menyumbang kepada profil risiko peminjam yang lebih baik. Perkembangan ini telah meletakkan Malaysia pada kedudukan pertama bagi kategori `Mendapatkan Kredit´ dalam laporan `Doing Business´ oleh Bank Dunia untuk enam tahun berturut-turut sejak tahun 2009. Malaysia juga berada pada kedudukan tempat kelima yang diberikan oleh Forum Ekonomi Dunia (World Economic Forum) untuk `Kemudahan Akses kepada Pinjaman´.

Melangkah ke hadapan, sokongan berterusan terhadap pembangunan sektor ini kekal sebagai sesuatu yang amat penting bagi transformasi ekonomi Malaysia. Pelan Induk PKS 2012-2020 (PIPKS) menekankan kepentingan sektor ini sebagai sektor strategik untuk mencapai status ekonomi berpendapatan tinggi dan bernilai tambah tinggi di samping mengekalkan pertumbuhan yang seimbang dan inklusif. Dengan pelan-pelan tindakan diarahkan pada bidang fokus seperti teknologi dan inovasi, pemasaran, modal insan dan keusahawanan, infrastruktur, persekitaran undang-undang dan pengawalseliaan, serta akses kepada pembiayaan, sumbangan sektor ini kepada KDNK diunjurkan meningkat kepada 41% pada tahun 2020. Hal ini dilengkapkan oleh saranan di bawah Pelan Sektor Kewangan 2011-2020 (PSK) yang menyasarkan untuk membangunkan dan meluaskan lagi ekosistem pembiayaan. Dengan kejayaan pelaksanaan PIPKS dan PSK, PKS akan terus menjadi peneraju utama bagi pertumbuhan ekonomi Malaysia yang mampan.

jumlah pembiayaan di bawah Skim Pembiayaan Teknologi Hijau (Green Technology Financing Scheme) meningkat kepada RM1.6 bilion (2012: RM1.1 bilion), dengan pembiayaan diberikan kepada 120 syarikat. Hasil kaji selidik yang dijalankan oleh Bank pada bulan Januari 2013 mendapati bahawa 36 bank atau 58% daripada keseluruhan institusi perbankan, termasuk IKP, menyertai pembiayaan teknologi hijau, dengan 10 lagi bank menunjukkan minat untuk menyokong pembiayaan teknologi hijau di bawah pelan perniagaan mereka dalam tempoh tiga tahun yang akan datang. Beberapa bank juga telah meluaskan lagi produk yang ditawarkan oleh mereka pada tahun 2013 untuk menyokong syarikat-syarikat yang menjalankan aktiviti yang mesra alam sekitar serta melaksanakan pemasangan sistem *photovoltaic* di rumah. Trend ini dijangka berterusan dengan peningkatan pengetahuan dan pengalaman institusi kewangan dalam pembiayaan teknologi hijau.

Bank juga menambah baik kualiti dan liputan maklumat mengenai aktiviti pembiayaan teknologi hijau dan prestasinya, bermula dengan pelaporan penunjuk utama mengenai trend dan prestasi pembiayaan teknologi hijau oleh institusi kewangan. Maklumat ini perlu dikemukakan setiap tahun bermula pada tahun 2014 dan selanjutnya. Maklumat yang diperoleh daripada pelaporan ini akan digunakan sebagai input untuk membangunkan dan menghalusi strategi dasar dan maklumat yang berkaitan dikongsi bersama dengan industri untuk menyokong aktiviti pembiayaan. Bank juga akan terus berhubung rapat dengan Kerajaan dan pihak berkepentingan yang utama yang lain untuk memudahkan pendekatan yang holistik kepada pembangunan industri teknologi hijau bagi merealisasikan potensi industri ini sepenuhnya sebagai industri pertumbuhan masa hadapan di Malaysia.

MEMPERKUKUH INDUSTRI INSURANS DAN TAKAFUL

Industri insurans dan takaful telah berkembang sejak beberapa tahun yang lalu untuk menjadi penyumbang penting kepada pertumbuhan ekonomi. Industri ini mencatat pertumbuhan premium dan caruman bersih yang positif pada purata 8.9% setiap tahun dari tahun 2003 hingga 2013. Keseluruhan aset yang digabung bagi industri insurans dan takaful juga meningkat sebanyak 7.3% kepada RM230.2 bilion. Premium dan caruman bersih yang dikutip oleh industri insurans dan takaful pada tahun 2013 mencakupi sebanyak 4.9% daripada keluaran dalam negara kasar (KDNK). Bagi industri insurans hayat dan takaful keluarga, jumlah bilangan polisi yang berkuat kuasa sebagai peratusan daripada jumlah penduduk telah meningkat daripada 40.9% pada tahun 2003 kepada 53.1% pada tahun 2013. Industri ini kini lebih berdaya saing dengan pengaturan keinstitusian yang lebih kukuh, termasuk rangkaian pengantara dan saluran edaran yang menyampaikan pelbagai produk kepada pengguna. Kemajuan dalam rangka kerja pengawalan dan penyeliaan telah memastikan bahawa pertumbuhan dalam sektor insurans dan takaful juga disokong oleh sumber kewangan yang mencukupi dan amalan pengurusan risiko yang mantap.

Berlandaskan perkembangan ini, Bank telah menerbitkan satu kertas konsep mengenai Rangka Kerja Insurans Hayat dan Takaful Keluarga (Rangka Kerja) pada bulan November 2013 untuk merintis jalan bagi kuasa pasaran berfungsi dengan lebih berkesan dalam usaha menggalakkan lagi kecekapan operasi dan inovasi yang lebih tinggi dalam industri ini. Ini seterusnya akan menyumbang kepada penembusan insurans dan takaful yang lebih tinggi. Rangka Kerja ini menggariskan cadangan-cadangan untuk meningkatkan fleksibiliti operasi kepada penanggung insurans dan pengendali takaful sambil meningkatkan manfaat kepada pengguna, mempelbagaikan lagi saluran penyampaian, mengukuhkan penzahiran maklumat kepada pengguna dan mendorong standard profesional yang lebih tinggi dalam kalangan pengantara. Maklumat lanjut mengenai Rangka Kerja ini dihuraikan dalam rencana `Pembaharuan dalam Industri Insurans Hayat dan Takaful Keluarga´.

Rangka Kerja Insurans Hayat dan Takaful Keluarga akan merintis jalan bagi kuasa pasaran untuk berfungsi dengan lebih berkesan dalam usaha menggalakkan lagi kecekapan operasi dan inovasi yang lebih tinggi dalam industri ini

Dalam sektor insurans dan takaful am, Bank masih menumpukan pada pencapaian objektif

Pembaharuan dalam Industri Insurans Hayat dan Takaful Keluarga

Pada bulan November 2013, Bank membentangkan cadangan untuk melaksanakan pakej pembaharuan dalam industri insurans hayat dan takaful keluarga yang bertujuan meningkatkan kecekapan dan keberkesanan saluran penyampaian serta menggalakkan inovasi produk pada tahap yang lebih tinggi. Cadangan itu, yang digariskan dalam kertas konsep mengenai Rangka Kerja Insurans Hayat dan Takaful Keluarga (Rangka Kerja), dijangka memberi pengguna pengalaman yang lebih baik dan mendorong produktiviti yang lebih tinggi dalam sektor insurans, sekali gus menyumbang kepada paras penembusan produk insurans hayat dan takaful keluarga yang lebih tinggi di Malaysia (rujuk Jadual 1).

Jadual 1

Ringkasan Cadangan di bawah Rangka Kerja Insurans Hayat dan Takaful Keluarga

Memberikan fleksibiliti operasi yang lebih tinggi

- **Memansuhkan had kos operasi yang terpakai untuk produk berkaitan pelaburan dalam bentuk komisen dan perbelanjaan berkaitan agensi**
  - ↳ Untuk memelihara nilai pemegang polisi, peratusan tertentu daripada premium/caruman mesti diperuntukkan kepada unit dana pemegang polisi/peserta sebelum apa-apa bayaran caj
- **Memansuhkan had komisen untuk produk perlindungan asas (produk hayat sementara, perubatan dan kesihatan serta penyakit kritikal) dengan syarat penanggung insurans dan pengendali takaful menawarkan produk tersebut melalui saluran edaran langsung**

Meningkatkan keberkesanan saluran penyampaian

- **Menyelaraskan had komisen bagi bankasurans dan ejen korporat**
- **Memberikan insentif untuk perkembangan penasihat kewangan (financial adviser, FA) dengan:**
  - **i. Mengurangkan keperluan modal berbayar daripada RM100,000 kepada RM50,000**
  - **ii. Menambah senarai kelayakan yang diiktiraf**
  - **iii. Memastikan FA mempunyai akses yang luas kepada rangkaian produk yang boleh disyorkan bagi memenuhi keperluan dan keutamaan pengguna**

Memperkasakan pengguna dan meningkatkan profesionalisme pengantara

- **Melaksanakan kad skor seimbang (balanced scorecard) untuk ganjaran pengantara**
- **Meningkatkan standard penzahiran produk untuk membantu pengguna membuat keputusan**
- **Memperkenalkan pengagregat produk (product aggregator) untuk membantu dalam perbandingan produk**
- **Memperkenalkan akaun insurans/takaful dalam talian bagi menyediakan maklumat tentang status polisi**
- **Memansuhkan had ke atas skim pembiayaan agensi**

Cadangan tersebut menyokong tiga teras utama seperti yang berikut:

(i) Memberikan fleksibiliti operasi yang lebih tinggi

Pemansuhan had operasi yang ditetapkan bagi ganjaran agensi dan perbelanjaan pengurusan bertujuan untuk menggalakkan pelaburan oleh penanggung insurans hayat dan pengendali takaful keluarga dalam pembangunan produk baharu dan inovatif yang ditawarkan. Ini dijangka dapat dicapai apabila penanggung insurans hayat dan pengendali takaful keluarga menjadi lebih fleksibel dalam pengurusan perbelanjaan operasi mereka. Bagi memudahkan peralihan yang teratur ke arah persekitaran yang lebih liberal, fleksibiliti ini akan dilaksanakan secara berperingkat dengan perlindungan yang wajar untuk melindungi pengguna. Pada peringkat awal, had operasi akan dimansuhkan untuk produk berkaitan pelaburan dan produk perlindungan asas. Bagi memastikan premium/caruman polisi dipelihara supaya nilai untuk pemegang polisi diwujudkan dan tidak terjejas akibat perbelanjaan agensi dan pengurusan yang berlebihan, sebahagian premium/caruman (sebelum caj) yang minimum perlu diperuntukkan kepada dana pemegang polisi yang diasingkan untuk pelaburan. Fleksibiliti ini akan diperluas secara progresif pada rangkaian produk yang lebih banyak, bergantung pada persaingan yang berkesan dan tumpuan yang mencukupi oleh penanggung insurans hayat dan pengendali takaful keluarga bagi menjaga kepentingan pemegang polisi.

(ii) Meningkatkan keberkesanan saluran penyampaian

Penggunaan bankasurans akan terus digalakkan melalui kajian semula ke atas struktur komisen,

manakala saluran penasihat kewangan akan terus dibangunkan untuk melengkapkan tenaga agensi dalam usaha memberikan khidmat kepada pengguna dalam segmen produk insurans hayat dan takaful keluarga yang lebih kompleks. Langkah ini akan menggalakkan kepelbagaian saluran penyampaian kepada pengguna bagi mengakses produk melalui saluran yang paling mudah, berkesan dari segi kos dan sesuai dengan keperluan mereka, dan sekali gus memastikan pelbagai lapisan masyarakat diberikan khidmat yang memuaskan.

(iii) Memperkasakan pengguna dan meningkatkan profesionalisme pengantara

Bagi meningkatkan kualiti nasihat dan perkhidmatan yang disediakan oleh pengantara kepada pemegang polisi, penanggung insurans hayat dan pengendali takaful keluarga akan diberikan lebih fleksibiliti untuk memberikan ganjaran kepada pengantara melalui sistem ganjaran yang berbeza berdasarkan produktiviti, profesionalisme, kualiti perkhidmatan dan kelayakan yang dicapai. Keadaan ini dijangka dapat meningkatkan standard profesional pengantara melalui penyediaan insentif yang kukuh untuk menaikkan tahap kemahiran mereka dan meningkatkan nilai tambah kepada pengguna. Peningkatan tahap kemahiran pengantara juga akan menambah peluang mereka untuk mengembangkan perniagaan. Selain menambah baik kualiti nasihat, sokongan kepada pengguna untuk membuat keputusan berdasarkan maklumat yang mencukupi akan diperkukuh melalui standard penzahiran yang lebih tinggi, pewujudan pengagregat produk dalam talian dan pengenalan akaun dalam talian. Ini bagi menyediakan maklumat yang berkaitan dan tepat pada masanya kepada pengguna dalam bentuk yang menggalakkan perbandingan antara produk dan penyedia perkhidmatan. Langkah ini akan disokong oleh pendidikan kewangan dan inisiatif kesedaran yang berterusan bagi mengukuhkan keupayaan kewangan pengguna.

Landskap masa hadapan

Rangka Kerja ini dijangka dapat meningkatkan standard operasi seluruh industri, memenuhi keperluan seluruh lapisan pengguna melalui produk dan perkhidmatan yang berinovasi, saluran penyampaian yang pelbagai dan penzahiran produk sewajarnya yang disokong oleh nasihat yang berkualiti. Ini akan disokong oleh pelaksanaan inisiatif pemerkasaan pengguna yang berterusan supaya pengguna dapat memahami keperluan insurans hayat dan takaful keluarga mereka (rujuk Gambar Rajah 1).

Gambar Rajah 1

Ciri yang Dikehendaki bagi Industri Insurans Hayat dan Takaful Keluarga di bawah Landskap Masa Hadapan

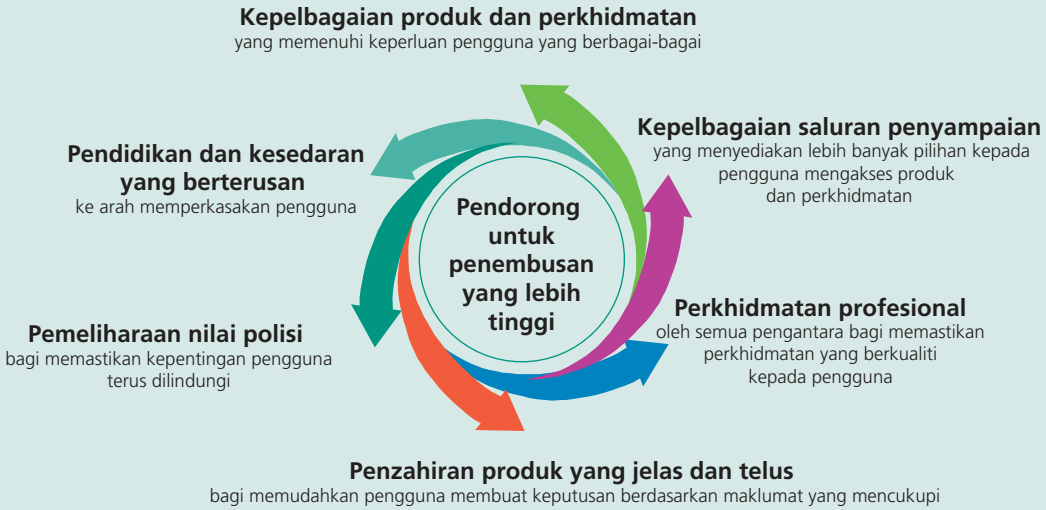

Maklum balas tentang Rangka Kerja

Sepanjang tempoh rundingan selama dua bulan yang berakhir pada 9 Januari 2014, Bank telah menerima maklum balas daripada 254 responden. Bank sedang mengkaji semua maklum balas tersebut dan akan berbincang selanjutnya dengan pihak berkepentingan yang utama sebelum Rangka Kerja itu dimuktamadkan.

serampang dua mata yang ditetapkan di bawah Rangka Kerja Perlindungan Motor Baharu yang diperkenalkan pada tahun 2011, iaitu untuk meningkatkan kecekapan dalam proses penyelesaian tuntutan motor dan memastikan akses berterusan kepada perlindungan insurans dan takaful motor secara berdaya maju. Pada tahun 2013, inisiatif selanjutnya telah dilaksanakan untuk tujuan ini, termasuk:

- **Pelaksanaan pusingan kedua daripada empat pusingan pelarasan premium motor yang berkuat kuasa mulai bulan Februari 2013.** Pelarasan ini adalah sebahagian daripada peralihan ke arah satu mekanisme penentuan harga yang berasaskan pasaran untuk risiko insurans dan takaful motor menjelang tahun 2016. Pelarasan premium tahunan polisi pihak ketiga untuk sebahagian besar motosikal dan kereta persendirian adalah antara RM2 hingga RM34, serupa dengan tahap pelarasan yang dilaksanakan pada tahun 2012;
- **Penubuhan Pusat Panggilan Bantuan Kemalangan (Accident Assist Call Centre, Accident Assist) yang mula beroperasi pada 3 Jun 2013**. Accident Assist menyediakan perkhidmatan awam kepada mereka yang terlibat dalam kemalangan jalan raya dengan memudahkan pemberitahuan tuntutan awal kepada penanggung insurans dan pengendali takaful, dan menghubungkan pemilik kenderaan dengan bengkel membaiki kenderaan yang diluluskan. Akses 24 jam kepada Accident Assist disediakan bagi orang ramai melalui nombor talian *hotline* 1300-22-1188 bagi perkhidmatan berikut yang disediakan di seluruh negara:
  - Bantuan untuk mendapatkan perkhidmatan kecemasan di tepi jalan seperti mengatur perkhidmatan menunda ke bengkel yang diluluskan;
  - Maklumat tentang cara membuat tuntutan insurans atau takaful motor; dan
  - Maklumat tentang hospital, balai polis, balai bomba dan bengkel yang diluluskan yang berdekatan dengan lokasi kemalangan jalan raya;
- **Pembentukan dan penyebarluasan Panduan Tuntutan Motor (Panduan) yang mengandungi maklumat penting tentang cara membuat tuntutan insurans atau takaful motor.** Panduan ini, yang kini boleh didapati secara elektronik di laman sesawang Bank, Persatuan Insurans Am Malaysia dan Persatuan Takaful Malaysia, bertujuan untuk membantu pemilik kenderaan dan mangsa kemalangan jalan raya melalui proses tuntutan motor dengan lebih yakin dan melindungi mereka daripada amalan penipuan dan ugutan oleh pihak yang tidak bertanggungjawab selepas sesuatu kemalangan. Panduan ini juga akan disediakan di pusat perhubungan orang ramai yang utama di seluruh negara pada tahun 2014, termasuk hospital Kerajaan dan balai polis.

Setakat ini, lapan daripada 11 inisiatif yang dikenal pasti di bawah Rangka Kerja Perlindungan Motor Baharu telah dilaksanakan. Secara kolektif, inisiatif tersebut telah menyumbang kepada penambahbaikan proses dan amalan penyelesaian tuntutan, sebagaimana yang diperhatikan dalam pengurangan masa purata yang diambil untuk menyelesaikan tuntutan kecederaan anggota pihak ketiga pada tahun 2013, sehingga tiga bulan berbanding dengan masa yang diambil pada tahun 2011.

Sebagai sebahagian daripada langkah ke arah sistem penentuan harga dan sistem insentif yang lebih berorientasikan pasaran dalam sektor insurans dan takaful am, langkah-langkah juga sedang diambil untuk meningkatkan lagi kecekapan pengunderaitan dan mengatasi kenaikan kos, khususnya mengawal kos yang berkaitan dengan penipuan dan penyelewengan. Ini termasuk pengaturan untuk menyokong perkongsian maklumat yang lebih berkesan dalam kalangan peserta industri bagi memantau dan mencegah aktiviti penipuan. Ini akan dapat membendung peningkatan kos tuntutan akibat amalan tidak bertanggungjawab yang ditanggung oleh industri dan akhirnya dipindahkan kepada pengguna melalui premium yang lebih tinggi. Langkah-langkah mengawal kos sedemikian adalah penting untuk memastikan bahawa premium insurans dan caruman takaful kekal mampu dalam jangka panjang dalam persekitaran penentuan harga yang berasaskan pasaran.

MENGGALAKKAN SISTEM KEWANGAN YANG INKLUSIF

Memastikan semua segmen penduduk mempunyai peluang untuk menyertai sistem kewangan formal terus menjadi agenda penting Bank. Pada tahun 2013, Bank terus menggalakkan akses yang lebih luas kepada perkhidmatan kewangan melalui pelbagai saluran penyampaian dan menyokong penggunaan

perkhidmatan kewangan yang lebih berkesan melalui pengembangan dalam rangkaian produk dan perkhidmatan yang diubah suai mengikut keperluan golongan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan. Hasilnya, bilangan akaun deposit bagi setiap 10,000 orang dewasa terus meningkat kepada 32,846 (2012: 30,735) pada akhir tahun 2013.

Inisiatif yang bertujuan untuk meluaskan jangkauan perkhidmatan kewangan mencapai kejayaan yang ketara pada tahun 2013. Rangka Kerja Perbankan Ejen, selepas hanya lebih setahun pelaksanaannya, memberikan kesan yang penting dalam usaha memberikan perkhidmatan kewangan kepada rakyat Malaysia di seluruh negara. Semua daerah dan kawasan Parlimen kini mempunyai akses kepada perkhidmatan perbankan asas. Jumlah mukim yang menerima perkhidmatan kewangan telah meningkat kepada 92.5% (2011: 46.4%), jauh melebihi paras sasaran 90% menjelang akhir tahun 2014. Jumlah Dewan Undangan Negeri yang menerima perkhidmatan kewangan juga telah meningkat kepada 99.8% (2011: 72.9%) dan dijangka mencapai 100% pada bulan Mac 2014. Bank ejen telah mendapat sambutan yang menggalakkan, dengan manfaat yang jelas untuk semua pihak yang terlibat. Kos penubuhan yang lebih rendah memberikan penjimatan yang besar kepada institusi kewangan, ejen telah mendapat manfaat daripada aliran pelanggan yang meningkat ke premis perniagaan mereka, dan pengguna di daerah yang lebih kecil menyambut baik peluang untuk menjalankan perkhidmatan perbankan dalam persekitaran yang kurang formal dan lebih sesuai dengan mereka. Peluasan saluran perbankan ejen terus dilaksanakan melalui rangka kerja pengawalseliaan yang menggalakkan tingkah laku profesional ejen serta melindungi keselamatan dan integriti urus niaga perbankan ejen. Pada tahun 2014, kajian semula Garis Panduan Perbankan Ejen akan dilaksanakan oleh Bank untuk meluaskan skop perkhidmatan yang disediakan oleh bank ejen untuk memenuhi keperluan golongan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan.

Pelaksanaan MyMobile, platform perbankan dan pembayaran mudah alih juga telah memberikan kesan penting dalam usaha menambah baik akses kepada perkhidmatan kewangan. Platform MyMobile ini dikendalikan oleh Malaysian Electronic Clearing Corporation Sdn. Bhd. (MyClear) dengan penyertaan oleh tiga bank dan tiga pengendali rangkaian mudah alih. MyMobile memanfaatkan liputan rangkaian telefon mudah alih untuk membolehkan pelanggan yang memiliki telefon bimbit untuk mengakses perkhidmatan seperti pertanyaan baki, pemindahan dana, pembayaran bil dan tambah nilai prabayar mudah alih tanpa perlu sambungan Internet atau penggunaan telefon pintar. Dalam tempoh sembilan bulan sejak dilancarkan pada bulan Mac 2013, MyMobile menarik minat lebih daripada 130,000 pelanggan dengan membolehkan urus niaga bernilai RM16.2 juta dijalankan. Beberapa langkah sedang diambil oleh MyClear untuk memudahkan lagi penggunaan MyMobile bagi menggalakkan penggunaan yang lebih meluas.

Semua daerah dan kawasan Parlimen kini mempunyai akses kepada perkhidmatan perbankan asas

Mencerminkan keutamaan yang tinggi untuk memajukan agenda rangkuman kewangan domestik dan peranan Bank yang aktif dalam menyokong inisiatif rangkuman kewangan pada peringkat antarabangsa, Bank dan Persatuan bagi Rangkuman Kewangan (Alliance for Financial Inclusion, AFI) menganjurkan secara bersama Forum Dasar Global (Global Policy Forum, GPF) ke-5 pada bulan September 2013. AFI merupakan satu rangkaian global yang terdiri daripada 108 penggubal dasar kewangan dari ekonomi membangun dan sedang pesat membangun untuk berganding bahu bagi meningkatkan akses kepada perkhidmatan kewangan bagi 2.5 bilion orang yang tidak mempunyai akses kepada sistem kewangan formal. Bertemakan `Memacu Dasar bagi Impak yang Optimum´, GPF dihadiri oleh lebih daripada 400 peserta dari 80 buah negara. Acara tiga hari itu telah membincangkan strategi dasar rangkuman kewangan yang optimum bagi mencapai objektif rangkuman kewangan, kestabilan kewangan dan perlindungan pengguna. Tema penting yang berbangkit daripada perbincangan ini ialah peranan pengawalan kewangan seimbang dalam usaha meningkatkan rangkuman kewangan, kepentingan memberikan perhatian yang sama kepada aspek-aspek kualiti rangkuman kewangan dan keperluan untuk data yang lebih komprehensif untuk menyokong matlamat negara yang boleh diukur dan boleh dinilai. GPF dirumuskan dengan pelancaran Sasana Accord oleh rangkaian AFI, yang

bertujuan untuk mengukuhkan dan menguatkan komitmen ahli AFI di bawah Deklarasi Maya ke arah meningkatkan rangkuman kewangan. Khususnya, ahli-ahli komited terhadap perkara yang berikut di bawah Sasana Accord:

- Mengukuhkan lagi komitmen rangkaian AFI di bawah Deklarasi Maya dengan menerima pakai sasaran rangkuman kewangan yang boleh diukur dan boleh dinilai;
- Memastikan bahawa penggubalan dasar dan strategi rangkuman kewangan memberikan hasil yang disokong oleh bukti dan data yang diyakini, serta melaksanakan penilaian yang mantap terhadap kesan program rangkuman kewangan; dan
- Memberikan tumpuan ke arah membina kapasiti keinstitusian dan tenaga mahir dalam kalangan ahli rangkaian AFI untuk penggubalan dan pelaksanaan dasar rangkuman kewangan yang akan memberikan kesan yang optimum kepada masyarakat yang tiada perkhidmatan kewangan.

MEMBANGUNKAN PASARAN KEWANGAN YANG MENDALAM DAN TEGUH

Pasaran sekuriti hutang terus berkembang sebagai suatu platform yang cekap untuk memperoleh dana dan pelaburan. Jumlah sekuriti hutang terkumpul dalam pasaran berjumlah RM1,058.9 bilion, iaitu pertumbuhan sebanyak 2.9% dari tahun 2012. Pasaran sekuriti hutang Malaysia kekal yang terbesar di rantau Asia Tenggara, iaitu 107.6% daripada KDNK. Terbitan pada tahun 2013 berkurang kepada RM504.4 bilion (2012: RM639.5 bilion), mencerminkan keadaan ekonomi global yang mencabar yang telah membendung aktiviti perolehan dana korporat. Namun begitu, pasaran sekuriti hutang Malaysia kekal kondusif untuk terbitan hutang dengan pelbagai profil kematangan. Satu perkembangan penting dalam pasaran sekuriti hutang Kerajaan pada tahun 2013 ialah terbitan sulung Sekuriti Kerajaan Malaysia (Malaysian Government Securities, MGS) untuk tempoh 30 tahun yang bernilai RM2.5 bilion pada bulan September 2013. Terbitan itu, dengan kadar hasil sebanyak 4.9%, menerima sokongan yang kukuh daripada pelabur dalam dan luar negeri sebagai pilihan pelaburan jangka panjang, yang boleh dilihat daripada nisbah bida-lindungan yang tinggi sebanyak 2.4. Terbitan itu juga dijangka menjadi pemangkin untuk terbitan sekuriti jangka lebih panjang, sekali gus memanjangkan profil kematangan terbitan dalam pasaran domestik. Dari segi permintaan, profil pelabur dalam pasaran sekuriti hutang juga terus berkembang merangkumi gabungan pelabur runcit, korporat dan institusi yang lebih pelbagai, dengan penyertaan pelabur antarabangsa yang semakin meningkat.

Terbitan sulung Sekuriti Kerajaan Malaysia untuk tempoh 30 tahun dijangka menjadi pemangkin untuk terbitan sekuriti jangka lebih panjang dalam pasaran domestik

Meskipun pasaran kewangan domestik telah berkembang dengan ketara dari segi keluasan dan kedalaman sepanjang dekad yang lalu, pembangunan pasaran kewangan yang selanjutnya pada masa akan datang akan tertumpu pada usaha untuk memenuhi keperluan ekonomi Malaysia yang lebih maju dan bersepadu pada peringkat antarabangsa. Ini memerlukan penyediaan pelbagai alat pengurusan mudah tunai dan instrumen perlindungan nilai, peraturan pentadbiran pertukaran asing yang fleksibel, infrastruktur pembayaran dan penyelesaian yang amat cekap bagi membolehkan pemindahan dan penjelasan sekuriti dan dana yang lancar, serta rangka kerja pengawalan dan penyeliaan yang lebih baik.

Dalam pasaran wang, penyumbangan Kadar Tawaran Antara Bank Kuala Lumpur (Kuala

Rajah 2.2

Sekuriti Hutang dan Sukuk Terkumpul (Awam dan Swasta)

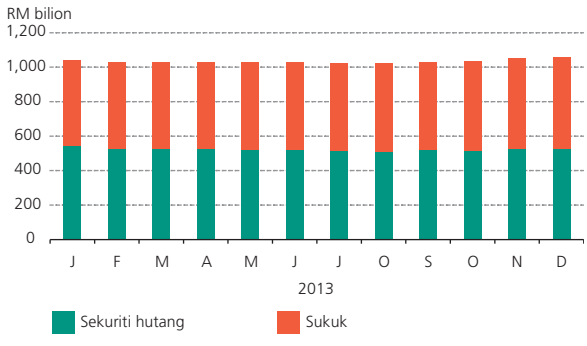

Sumber: Bank Negara Malaysia

Lumpur Interbank Offered Rate, KLIBOR) terus dipantau dengan rapi oleh Bank. Berikutan rangka kerja tadbir urus bagi proses penyumbangan KLIBOR yang dikeluarkan oleh Bank pada tahun 2013, semua penyumbang KLIBOR kini telah menyediakan rangka kerja tadbir urus yang diperlukan untuk menyokong penyumbangan yang lebih mantap. Langkah-langkah ini secara kolektif telah meningkatkan kredibiliti dan integriti pasaran wang domestik dan khususnya, penggunaan KLIBOR sebagai kadar rujukan.

Sebagai sebahagian daripada usaha untuk menyokong aktiviti perdagangan dan pelaburan, penggunaan renminbi sebagai mata wang tambahan untuk penyelesaian terus ditambah baik. Rangkaian instrumen pasaran wang sedia ada dan fleksibiliti pertukaran asing telah diperluas untuk menggalakkan peningkatan penggunaan renminbi oleh perniagaan dan korporat. Ini termasuk pengenalan Kemudahan Mudah Tunai Renminbi (Renminbi Liquidity Facility, RLF), yang terhasil daripada Pengaturan Swap Mata Wang antara Bank dengan People's Bank of China, untuk memudahkan pengurusan mudah tunai renminbi yang lebih berkesan oleh institusi kewangan di Malaysia melalui saluran tambahan untuk meminjam atau memberikan pinjaman renminbi daripada/kepada Bank. Instrumen yang diperkenalkan di bawah RLF termasuk instrumen pasaran wang renminbi, instrumen pertukaran asing renminbi/ringgit semerta, niaga hadapan dan swap serta kemudahan pembelian semula renminbi yang disediakan bersandarkan pelbagai cagaran yang layak yang dikeluarkan oleh Kerajaan, Bank dan anggota kerajaan Mesyuarat Eksekutif Bank Pusat Asia Timur-Pasifik (Executives' Meeting of East Asia-Pacific Central Banks, EMEAP).

Rajah 2.3

Pasaran Sekuriti Hutang Mata Wang Tempatan Terkumpul ASEAN

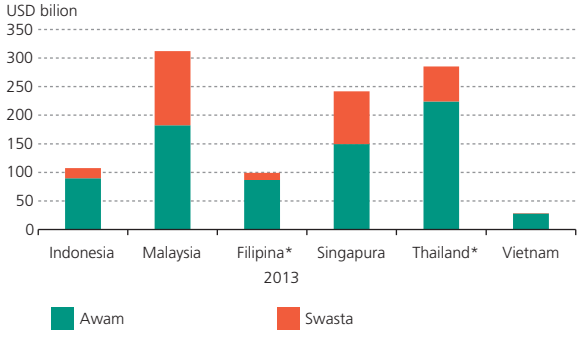

* Pada akhir September 2013
Sumber: Asian Bonds Online

Rangkaian instrumen pasaran wang yang lebih meluas diperkenalkan untuk menyokong penggunaan renminbi sebagai mata wang tambahan untuk penyelesaian

Dalam pasaran pertukaran asing domestik, jumlah perolehan urus niaga pertukaran asing pada tahun 2013 mencatat sedikit penurunan sebanyak 2.6% kepada USD2.6 trilion (2012: USD2.7 trilion), sebahagian besarnya mencerminkan sentimen bukan pemastautin yang lebih berhati-hati disebabkan oleh ketidakpastian mengenai pengurangan program pembelian aset oleh Federal Reserve AS. Walaupun menghadapi keadaan luaran yang mencabar, urus niaga harian purata dalam pasaran pertukaran asing secara relatif kekal stabil pada USD10.4 bilion (2012: USD10.8 bilion), menyumbang sebanyak 3.4% kepada KDNK. Ini menyediakan sokongan yang berterusan untuk aktiviti pelaburan, perdagangan dan perniagaan merentas sempadan. Ini turut dibuktikan oleh kedudukan Malaysia yang kukuh dalam Kaji Selidik Bank Pusat Setiap Tiga Tahun yang diterbitkan oleh Bank for International Settlements (BIS) pada bulan Disember 2013. Dalam kaji selidik tersebut, Malaysia menduduki tempat ketiga bagi pasaran pertukaran asing paling pesat berkembang dalam kalangan 53 negara di seluruh dunia sepanjang tempoh tahun 2007-2013, dengan mencatatkan peningkatan sebanyak tiga kali ganda atau pertumbuhan tahunan sebanyak 21.3%.

Sebagai sebahagian daripada usaha yang berterusan untuk memperdalam pasaran pertukaran asing domestik, liberalisasi peraturan pentadbiran pertukaran asing selanjutnya telah dilaksanakan pada tahun 2013. Fleksibiliti bagi perlindungan nilai telah diperluas bagi membolehkan pengurusan risiko pertukaran asing yang lebih cekap dan menyokong penawaran produk kewangan yang inovatif oleh institusi kewangan domestik untuk memudahkan aktiviti perdagangan dan pelaburan. Fleksibiliti yang diperluas itu termasuk peluang yang lebih banyak bagi pemastautin dan bukan pemastautin untuk menjalankan urus niaga perlindungan nilai

antisipatori yang melibatkan mata wang ringgit dengan bank tempatan berlesen. Mencerminkan penambahan peluang perlindungan nilai yang tersedia, keseluruhan jumlah derivatif pertukaran asing telah berkembang lebih daripada 2.5 kali ganda dalam tempoh tahun 2007-2013, atau pada kadar tahunan 16.6% dan kini terdiri daripada pelbagai instrumen dalam pelbagai pasangan mata wang. Ini termasuk swap pertukaran asing dan mata wang bersilang, yang merupakan 82% daripada keseluruhan jumlah derivatif pertukaran asing domestik pada tahun 2013, pertukaran asing hadapan pada 16% dan opsyen pada 2%. Dari segi dedahan nosional kasar, pasaran derivatif kadar faedah terus membentuk bahagian terbesar pasaran derivatif domestik dan terus memenuhi keperluan institusi kewangan, perniagaan dan pelabur institusi untuk menguruskan risiko kadar faedah, dengan jumlah nosional kasar terkumpul sebanyak RM621.1 bilion pada akhir tahun 2013, yang merupakan pertumbuhan sebanyak 3.5% dari tahun 2012.

Fleksibiliti yang selanjutnya juga diberikan untuk pelaburan dalam aset mata wang asing dan penawaran sekuriti mata wang asing di Malaysia untuk merangsang inovasi produk yang lebih tinggi. Pemastautin dan bukan pemastautin kini dibenarkan untuk melabur dalam aset mata wang asing yang ditawarkan di dalam negeri dan juga untuk menerbitkan sekuriti mata wang asing di Malaysia. Fleksibiliti ini bertujuan untuk meningkatkan mudah tunai dalam pasaran pertukaran asing domestik melalui pengumpulan dana mata wang asing dan menggalakkan lagi pempelbagaian kelas aset di Malaysia, di samping meluaskan spektrum pelabur dan penerbit dalam pasaran domestik. Mencerminkan peningkatan fleksibiliti ini, mudah tunai dalam pasangan mata wang bukan ringgit, seperti yang dikira oleh jumlah urus niaga harian pasangan mata wang ketiga meningkat sebanyak 30% kepada USD2.4 bilion pada tahun 2013 (2012: USD1.8 bilion). Fleksibiliti juga diberikan kepada institusi kewangan bukan pemastautin yang layak serta memenuhi keperluan berhemat yang ditetapkan oleh Bank untuk menawarkan kemudahan pembiayaan perdagangan dalam denominasi ringgit dengan kerjasama sebuah bank tempatan berlesen. Fleksibiliti ini bertujuan untuk mengurangkan kos menjalankan perniagaan dengan memudahkan penyelesaian perdagangan dalam mata wang tempatan dan dengan itu, mengurangkan dedahan pertukaran asing. Langkah ini juga telah meningkatkan potensi peluang perniagaan untuk bank tempatan berlesen melalui kerjasama dengan institusi kewangan bukan pemastautin. Pada akhir tahun 2013, dua cawangan bank Malaysia di Republik Rakyat China telah diberikan fleksibiliti untuk menawarkan pembiayaan perdagangan dalam ringgit untuk memudahkan penyelesaian perdagangan dengan Malaysia.

Penyertaan asing dalam pasaran sekuriti hutang domestik terus dipermudah melalui infrastruktur pembayaran dan penyelesaian yang cekap. Pada bulan November 2013, perkhidmatan yang ditawarkan oleh Euroclear ditambah baik untuk membolehkan perkhidmatan pembayaran pendapatan pada hari sama bagi MGS dan sekuriti hutang swasta Malaysia. Selaras dengan piawaian perkhidmatan kebanyakan pusat kewangan antarabangsa, semua Depositori Sekuriti Pusat Antarabangsa (International Central Securities Depositories) yang menyertai pasaran domestik kini dapat menyediakan penyelesaian harian nilai sama untuk sekuriti ringgit, sekali gus membolehkan pelabur asing untuk menerima perolehan sekuriti hutang mereka pada hari yang sama. Penyertaan Malaysia dalam Platform Inisiatif Persekutuan Depositori Sekuriti Pusat Pan-Asia (Pan-Asian Central Securities Depository Alliance Initiative Platform) juga telah meningkatkan pelaburan dalam pasaran sekuriti hutang Malaysia. Sejak pelancaran platform itu pada bulan Mac 2012, jumlah pelaburan asing dalam sekuriti hutang dalam denominasi ringgit dalam pasaran kewangan Malaysia telah meningkat sebanyak 71.6%.

Menyedari akan kepentingan penguatkuasaan perkiraan penghasilan bersih (netting) untuk mengukuhkan keyakinan pelabur dan supaya pasaran kewangan berfungsi dengan cekap, Kerajaan telah mencadangkan penggubalan satu undang-undang penghasilan bersih sebagai sebahagian daripada langkah yang diumumkan dalam Belanjawan 2014. Selain langkah-langkah dalam tempoh terdekat untuk meminda undang-undang sedia ada yang boleh menghalang penghasilan bersih, undang-undang penghasilan bersih yang dicadangkan itu akan menjamin status mesra penghasilan bersih (netting-friendly) yang lebih kukuh bagi Malaysia dengan melindungi hak penghasilan bersih di bawah kontrak pasaran kewangan daripada sebarang kesan yang tidak disengajakan oleh undang-undang yang dikuatkuasakan pada masa akan datang.

Peraturan-peraturan baharu di AS yang melarang aktiviti perdagangan empunya dan pelaburan dalam, atau penajaan, dana lindung nilai dan ekuiti swasta berkemungkinan memberikan cabaran yang besar kepada aktiviti pasaran kewangan dalam pasaran utama, yang boleh memberikan kesan ke atas mudah tunai dalam pasaran bon dan derivatif, khususnya berhubung dengan aktiviti perdagangan empunya. Walau bagaimanapun, implikasi terhadap pasaran kewangan domestik dijangka adalah minimum disebabkan perdagangan aset Kerajaan, seperti MGS dan Terbitan Pelaburan Kerajaan (Government Investment Issues, GII), oleh bank-bank AS di negara tuan rumah dikecualikan di bawah peraturan-peraturan itu, tertakluk kepada syarat-syarat yang tertentu. Ini juga disokong oleh asas peserta pasaran yang pelbagai, yang akan memastikan mudah tunai yang berterusan dalam pasaran kewangan domestik.

MEMPERKUKUH KESALINGHUBUNGAN MALAYSIA DENGAN EKONOMI SERANTAU DAN ANTARABANGSA

Kesalinghubungan Malaysia dengan ekonomi serantau dan antarabangsa terus bertambah kukuh. Pada akhir tahun 2013, enam kumpulan perbankan domestik kini telah menjalankan operasi di luar negeri di 22 negara di seluruh dunia, termasuk semua negara ASEAN. Jumlah aset kumpulan perbankan domestik di luar negeri meningkat sebanyak 15.4% kepada RM362.1 bilion pada tahun 2013 (2012: RM313.8 bilion), mencakupi 20.5% daripada jumlah aset kumpulan perbankan ini (2012: 19.2%).

Usaha integrasi kewangan serantau telah mencapai kemajuan selanjutnya pada tahun 2013, dengan prinsip dan elemen peringkat tinggi Rangka Kerja Integrasi Perbankan ASEAN (ASEAN Banking Integration Framework, ABIF) kini di peringkat terakhir sebelum dimuktamadkan. Elemen utama ABIF ialah pembentukan satu set prinsip untuk mengenal pasti kumpulan bank ASEAN yang layak, yang akan berfungsi sebagai pemilik piawaian serantau dan menerajui proses integrasi perbankan dalam rantau ASEAN. Bank-bank ASEAN yang layak ini dijangka akan diberikan lebih banyak akses pasaran dan fleksibiliti operasi secara berperingkat, berdasarkan penilaian manfaat bersama kepada negara asal dan negara tuan rumah. Keadaan ini akan mempertingkat peranan utama bank-bank ASEAN untuk memudahkan perdagangan dan pelaburan dalam rantau, seterusnya memberikan sumbangan yang penting kepada pertumbuhan serantau. Pelaksanaan ABIF akan disokong oleh pengaturan infrastruktur dan pengawalseliaan yang diperkukuh bagi memastikan kestabilan kewangan terpelihara. Sebagai sebahagian daripada usaha untuk memastikan keberkesanan pelaksanaan ABIF, negara-negara ASEAN turut berusaha menentukan pengaturan yang jelas bagi memantau pelaksanaan ABIF dan memastikan aktiviti bank-bank ASEAN yang layak tertakluk kepada pengawasan pengawalan dan penyeliaan yang berkesan secara berterusan, secara individu dan juga bersepadu.

Memandangkan ASEAN semakin menghampiri tarikh sasaran tahun 2015 untuk membentuk komuniti ekonomi yang bersepadu, Gabenor Bank-bank Pusat ASEAN telah mengeluarkan satu laporan ringkas pada tahun 2013 sebagai panduan bagi melaksanakan inisiatif integrasi kewangan menjelang tahun 2020. Laporan ringkas yang bertajuk `*The Road to ASEAN Financial Integration - A Combined Study on Assessing the Financial Landscape*´ ini merupakan inisiatif bersama antara bank pusat dengan pihak berkuasa monetari ASEAN, Sekretariat ASEAN dan Bank Pembangunan Asia (Asian Development Bank). Laporan ini menyatakan perspektif pengawal selia tentang landskap kewangan semasa di ASEAN dan memperincikan pendekatan yang disarankan untuk integrasi ASEAN seperti yang dihasratkan oleh Gabenor Bank-bank Pusat ASEAN. Yang penting, laporan ini memberikan kejelasan tentang prasyarat utama ASEAN dan pencapaian yang dihasratkan untuk melaksanakan liberalisasi perkhidmatan kewangan, akaun modal, sistem pembayaran dan penyelesaian, serta pasaran modal dalam rantau.

Usaha menggalakkan kerjasama dan penyelarasan yang berkesan antara agensi-agensi pengawalseliaan serantau untuk mengekalkan kestabilan sistem kewangan menjadi semakin penting memandangkan lebih banyak institusi kewangan terlibat dalam aktiviti merentas sempadan pada peringkat serantau dan antarabangsa. Melalui Jawatankuasa Kestabilan Monetari dan Kewangan EMEAP, bank-bank pusat serantau terus bekerjasama rapat pada tahun 2013 dalam pengawasan risiko dan perbincangan tentang isu berbangkit yang mungkin menjejaskan kestabilan monetari dan kewangan serantau. Di bawah forum ini, Bank menerajui inisiatif untuk memperkukuh

pengaturan bagi pengurusan dan penyelesaian krisis serantau – termasuk pengaturan untuk menambah baik aliran maklumat, menyelaraskan respons bank pusat serantau dan menambah baik alat dasar sedia ada jika berkenaan – bagi mengatasi senario krisis yang mungkin berlaku. Pengaturan ini diluluskan pada Mesyuarat Gabenor EMEAP ke-18, yang dianjurkan oleh Bank di Kuala Lumpur pada 29 Jun 2013.

Sebagai mencerminkan hubungan kewangan dan ekonomi yang semakin erat antara Republik Rakyat China dengan Malaysia, Bank menubuhkan suatu pejabat perwakilan di Beijing yang dibuka secara rasmi pada bulan November 2013. Sehubungan dengan penubuhan pejabat perwakilan di Beijing, kerjasama kewangan antara kedua-dua negara ini diperkukuh melalui penandatanganan Pengaturan Gadaian Merentas Sempadan (Cross-Border Collateral Arrangement, CBCA) antara Bank dengan People's Bank of China. Di bawah CBCA ini, cagaran dalam mata wang negara asal dalam bentuk sekuriti atau wang tunai boleh digunakan oleh institusi kewangan yang beroperasi di Malaysia dan Republik Rakyat China untuk mendapatkan mudah tunai dalam mata wang tempatan di negara tuan rumah, sekali gus memudahkan pengurusan mudah tunai merentas sempadan oleh institusi kewangan semasa keadaan normal dan juga semasa krisis. Bank juga telah menandatangani CBCA dengan Monetary Authority of Singapore pada tahun 2011 dan Bank of Thailand pada tahun 2012.

Kerjasama dengan Hong Kong Monetary Authority (HKMA) terus dipertingkat pada tahun 2013 melalui pengaturan yang baru diwujudkan antara Bank dengan HKMA pada bulan Ogos 2013 bagi membangunkan perniagaan renminbi luar pesisir dan mengukuhkan kerjasama dalam bidang kewangan Islam. Pengaturan ini merangkumi penubuhan platform untuk mengkaji semula peluang dan keadaan yang diperlukan bagi membangunkan produk dan perkhidmatan renminbi luar pesisir. Dalam bidang kewangan Islam, forum bersama yang diterajui sektor swasta telah diadakan untuk membincangkan perkembangan semasa dalam kewangan Islam dan langkah-langkah bagi memajukan pembangunan pasaran modal Islam di Hong Kong SAR. Forum bersama ini turut bersetuju untuk memanfaatkan rangka kerja pengiktirafan bersama untuk dana Islam yang diwujudkan antara Hong Kong SAR dengan Malaysia, bagi menggalakkan tawaran pelbagai dana patuh Syariah di Hong Kong SAR dan Malaysia.

Kesepakatan dan kerjasama yang lebih meluas dengan rakan kongsi strategik turut digalakkan pada tahun 2013 melalui pelbagai perjanjian kerjasama dua hala untuk mengukuhkan hubungan kewangan dan ekonomi serta mempertingkat kesepakatan bersama. Bank telah menandatangani beberapa Memorandum Persefahaman baharu pada tahun 2013 dengan Autoriti Monetari Brunei Darussalam, Central Bank of the United Arab Emirates dan Central Bank of Myanmar, serta pengaturan swap dua hala dengan Bank of Korea. Memorandum Persefahaman tersebut merangkumi pengaturan untuk kerjasama dalam pembangunan sektor kewangan termasuk kewangan Islam, penyeliaan perbankan merentas sempadan, serta kerjasama dalam pembangunan modal insan dan inisiatif bina upaya. Pengaturan swap mata wang tempatan dua hala antara Bank dengan Bank of Korea akan memudahkan pertukaran mata wang tempatan sehingga KRW5 trilion atau RM15 bilion antara kedua-dua bank pusat tersebut bagi menyokong perdagangan dua hala dengan mengurangkan kos urus niaga melalui penggunaan mata wang tempatan untuk penyelesaian perdagangan.

MALAYSIA SEBAGAI PASARAN KEWANGAN ISLAM ANTARABANGSA

Industri kewangan Islam terus mencatat pertumbuhan pada tahun 2013, dengan disokong oleh beberapa inisiatif utama yang telah memajukan lagi pengantarabangsaan kewangan Islam. Pada tahun 2013, sektor perbankan Islam (termasuk IKP) mencatat pertumbuhan sebanyak 16.5%, yang mencakupi 25.7% daripada jumlah aset dalam keseluruhan sistem perbankan. Jumlah perniagaan mata wang asing yang dijalankan oleh Bank-bank Islam Antarabangsa (International Islamic Banks) dan Unit Perniagaan Mata Wang Antarabangsa (International Currency Business Units) juga terus meningkat, dengan jumlah aset mata wang asing bernilai RM18.1 bilion pada tahun 2013 (2012: RM14.6 bilion).

Dalam sektor takaful, jumlah aset dana takaful meningkat sebanyak 10% kepada RM20.9 bilion, manakala jumlah caruman takaful mencakupi 14% daripada jumlah premium dan caruman dalam industri insurans dan takaful (termasuk insurans semula dan takaful semula). Bagi meningkatkan

Rajah 2.4

Aset, Pembiayaan dan Deposit Mata Wang Asing bagi Bank Islam Antarabangsa dan Unit Perniagaan Mata Wang Antarabangsa

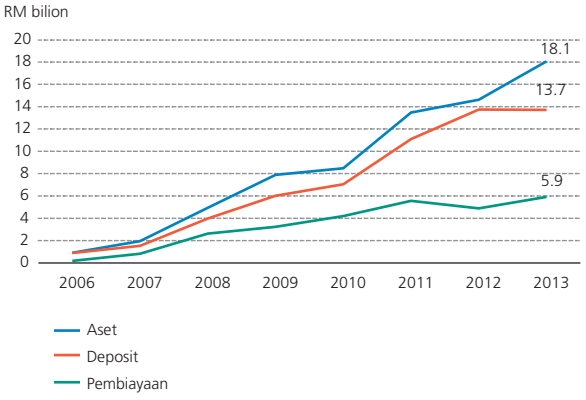

Sumber: Bank Negara Malaysia

potensi pulangan kepada pencarum, fleksibiliti lanjut diberikan kepada pengendali takaful untuk melabur dana berkaitan pelaburan milik pelanggan pemastautin di luar negara tanpa had. Ini merupakan peningkatan daripada had yang dibenarkan sebelum ini, iaitu 50% daripada nilai aset bersih dana milik pelanggan pemastautin mereka yang mempunyai pinjaman ringgit domestik.

Pada tahun 2013, Bank telah memberikan status `Emas´, iaitu gelaran untuk sukuk berdenominasi mata wang asing yang berasal dari Malaysia, kepada dua terbitan sukuk oleh

Rajah 2.5

Jumlah Sukuk Terkumpul Global Tahun 2013

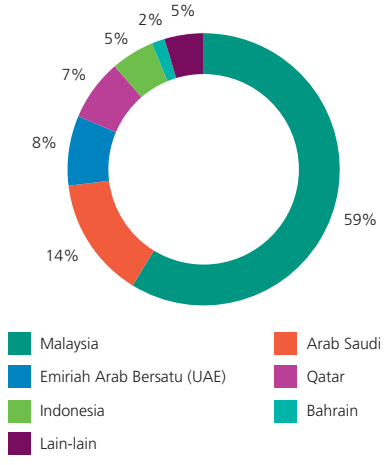

Sumber: Islamic Finance Information Service, Zawya, Bloomberg, Kuwait Finance House Research

Bank Pembangunan Islam (Islamic Development Bank) dan sebuah syarikat di Malaysia. Sejak diperkenalkan pada tahun 2009, 11 terbitan sukuk telah diberikan status `Emas´, yang mencerminkan perkembangan Malaysia ke arah platform pelbagai mata wang untuk terbitan sukuk. Malaysia kekal sebagai peneraju global dalam pasaran sukuk, dengan jumlah terbitan sukuk kira-kira USD82.4 bilion pada tahun 2013, mencakupi 68.8% daripada terbitan sukuk global, dan jumlah sukuk terkumpul sebanyak USD158.2 bilion pada akhir tahun 2013.

Sebagai sebahagian daripada inisiatif untuk meluaskan skop aktiviti pembiayaan Islam, Bank terus mengukuhkan rangka kerja pengawalseliaan berasaskan kontrak Syariah sepenuhnya. Rangka kerja ini menyediakan parameter operasi yang diperlukan bagi membolehkan institusi kewangan menyediakan rangkaian produk dan perkhidmatan perkongsian risiko yang lebih pelbagai, di samping memastikan produk dan perkhidmatan itu berlandaskan Syariah. Rangka kerja ini disokong oleh piawaian kontrak berasaskan Syariah yang menyeluruh yang merangkumi keperluan Syariah dan operasi untuk pelbagai kontrak Syariah. Piawaian ini memberikan tahap kejelasan yang lebih tinggi berkenaan aplikasi kontrak Syariah berdasarkan terma dan syarat produk kewangan Islam, selain mengukuhkan pengurusan urus niaga kewangan Islam. Bagi perincian tentang profil risiko dan pulangan yang berbeza-beza untuk pelbagai kontrak Syariah, sila rujuk rencana bertajuk `Pempelbagaian Perniagaan dan Produk Perbankan Islam yang Didorong oleh Kontrak Syariah'.

Pada tahun 2013, kesalinghubungan global dalam kewangan Islam terus diperkukuh melalui beberapa inisiatif utama. Ini termasuk meluaskan ketersediaan instrumen kewangan untuk menyokong pengurusan aliran kewangan Islam merentas sempadan yang cekap. Bagi memudahkan pengurusan mudah tunai merentas sempadan yang cekap oleh institusi kewangan Islam, pada bulan Ogos 2013, Perbadanan Pengurusan Likuiditi Islam Antarabangsa (International Islamic Liquidity Management Corporation, IILM) menerbitkan sukuk merentas sempadan jangka pendek yang pertama bernilai USD490 juta yang diberikan penarafan A-1 oleh Standard & Poor's Rating Services. Sukuk tersebut mempunyai tempoh matang tiga bulan dan bersandarkan aset Kerajaan. Rangkaian yang terdiri daripada tujuh peniaga utama dari Asia

(termasuk dua institusi perbankan Malaysia), Timur Tengah dan Eropah telah dilantik untuk mendagangkan sukuk tersebut pada peringkat global, sekali gus meningkatkan tahap mudah tunainya. Sistem Tender/Penawaran Automatik Sepenuhnya Bank telah digunakan sebagai platform terbitan. Sukuk itu telah diberikan pengiktirafan pengawalseliaan di Malaysia sebagai suatu aset mudah tunai bagi tujuan mematuhi keperluan mudah tunai, serta kredit risiko yang rendah di bawah rangka kerja kecukupan modal yang terpakai bagi institusi perbankan.

Bagi memudahkan pengurusan mudah tunai merentas sempadan yang cekap oleh institusi kewangan Islam, Perbadanan Pengurusan Likuiditi Islam Antarabangsa menerbitkan sukuk merentas sempadan jangka pendek yang pertama

Sebagai sebahagian daripada usaha meluaskan asas pelabur untuk sukuk Kerajaan, Kerajaan Malaysia telah mengeluarkan GII sulung bernilai RM4 bilion pada bulan Julai 2013 berdasarkan konsep *murabahah* bagi menggantikan konsep *bai' inah* yang digunakan untuk terbitan terdahulu. Di bawah konsep *murabahah*, kontrak GII ialah sijil hutang yang terhasil daripada urus niaga jualan tokokan tertangguh bagi sesuatu aset asas berdasarkan prinsip Syariah. Konsep ini bakal menarik penyertaan lebih ramai pelabur domestik dan antarabangsa dan meningkatkan kedalaman dan kedinamikan pasaran sukuk Malaysia. Respons yang menggalakkan daripada para pelabur dapat dilihat daripada lebihan langganan terbitan ini sebanyak hampir tiga kali ganda.

Pada 1 Ogos 2013, Perdana Menteri memperkenalkan identiti jenama global baharu Pusat Kewangan Islam Antarabangsa Malaysia (Malaysia International Islamic Financial Centre, MIFC), iaitu `Malaysia: Pasaran Kewangan Islam Dunia (Malaysia: World's Islamic Finance Marketplace)´. Identiti baharu ini menandakan kesalinghubungan institusi kewangan Islam Malaysia dengan komuniti kewangan global yang semakin meningkat melalui pasaran urus niaga pelbagai mata wang merentas sempadan yang lebih dalam, disokong oleh infrastruktur kewangan yang sepatutnya. Bersempena dengan pelancaran tersebut, portal MIFC yang ditambah baik turut diperkenalkan. Portal ini menyediakan berita tentang kewangan Islam, data pasaran mengenai sekuriti dan indeks secara langsung, serta analisis dan kertas kajian tematik. Susulan penambahbaikan ini, laluan ke laman sesawang tersebut telah meningkat hampir tiga kali ganda berdasarkan purata kunjungan sebulan dari lebih 145 negara.

Memandangkan dimensi kewangan Islam antarabangsa semakin maju, satu lagi tumpuan penting ialah usaha membangunkan Malaysia menjadi pusat rujukan untuk urus niaga kewangan Islam. Satu perkembangan penting dalam usaha ini ialah kajian semula perundangan yang berkaitan secara menyeluruh oleh Jawatankuasa Pengharmonian Undang-undang (Jawatankuasa), bertujuan untuk mewujudkan persekitaran undang-undang yang lebih kondusif untuk kendalian urus niaga kewangan Islam yang cekap. Jawatankuasa itu mengeluarkan Laporan Jawatankuasa Pengharmonian Undang-undang pada bulan Oktober 2013 yang mendokumenkan saranan Jawatankuasa. Antaranya ialah saranan untuk:

- Memperkenalkan peruntukan dalam undang-undang mahkamah tentang pengenaan caj pembayaran lewat terhadap penghakiman bagi hutang dalam kes kewangan Islam, seperti yang dibenarkan oleh Majlis Penasihat Syariah Bank dan Suruhanjaya Sekuriti. Saranan ini telah dilaksanakan dengan jayanya;
- Meningkatkan akses pengguna kepada pembiayaan Islam yang melibatkan pencagaran tanah rizab, melalui pindaan yang dicadangkan terhadap perundangan tanah rizab di semua negeri di Malaysia;
- Memudahkan pembiayaan Islam yang melibatkan harta tanah melalui pengiktirafan kewangan Islam dalam Kanun Tanah Negara 1965; dan
- Memudahkan pengenalan dan penggunaan struktur produk inovatif berlandaskan Syariah dan diterima di seluruh dunia bagi pasaran wang Islam melalui pengubahsuaian yang sewajarnya terhadap Akta Syarikat 1965 untuk membolehkan urus niaga *murabahah* komoditi bercagar dikendalikan dengan lebih cekap.

Pempelbagaian Perniagaan dan Produk Perbankan Islam yang Didorong oleh Kontrak Syariah

Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 menyediakan asas perundangan bagi rangka kerja pengawalseliaan yang komprehensif untuk industri kewangan Islam di Malaysia. Fokus penting rangka kerja ini ialah pembangunan piawaian Syariah dan operasi untuk kontrak-kontrak Syariah yang utama. Piawaian ini menggariskan prinsip asas Syariah serta menyediakan panduan bagi amalan berhemat dan tadbir urus berkesan untuk setiap kontrak. Piawaian ini bertujuan untuk menggalakkan ketelusan dan keseragaman dalam aplikasi kontrak Syariah bagi meningkatkan kepastian dan mengukuhkan pematuhan Syariah oleh institusi kewangan Islam, di samping turut berperanan sebagai satu rujukan penting yang menjadi pemangkin kepada sikap saling menghormati dalam mengeluarkan pendapat Syariah dari pelbagai negara. Akhirnya, piawaian ini dijangka dapat menggalakkan penawaran pelbagai produk kewangan Islam yang boleh memenuhi keperluan dan pilihan pelanggan.

Dalam beberapa dekad yang lalu, tumpuan bank-bank Islam adalah perkhidmatan pembiayaan kepada individu dan syarikat, yang kebanyakannya untuk pembiayaan pembelian aset dan modal kerja (perniagaan ini dirujuk sebagai `pembiayaan´ dalam rencana ini). Walau bagaimanapun, pada masa ini semakin banyak tumpuan diberikan pada kontrak Syariah lain, termasuk kontrak berasaskan ekuiti atau perkongsian risiko seperti *musyarakah* (perkongsian), dan kontrak berdasarkan pertukaran seperti *ijarah* (pajakan) (kontrak-kontrak ini dirujuk sebagai `primer´ dalam rencana ini). Kontrak Syariah primer ini dapat membezakan produk perbankan Islam daripada produk bank konvensional serta menyokong pilihan pembiayaan tambahan yang boleh ditawarkan oleh bank-bank Islam. Rencana ini meneliti implikasi kontrak-kontrak Syariah dengan pelbagai profil risiko-pulangan kepada bank-bank Islam dan pelanggan mereka, serta bagaimana kepelbagaian kontrak Syariah tersebut boleh meningkatkan peluang pertumbuhan untuk perniagaan perbankan Islam.

Profil Risiko-Pulangan Pelbagai Kontrak Syariah

Hubungan antara risiko dengan pulangan dalam kewangan Islam dinyatakan dalam prinsip undang-undang Islam `*Al ghunm bil ghurm´*, yang secara dasarnya merujuk kepada konsep `tanpa risiko, tiada pulangan´. Prinsip undang-undang ini menghendaki pihak yang memeterai kontrak mengambil risiko dan memikul tanggungjawab sebagai prasyarat untuk memperoleh keuntungan. Ia memerlukan bank-bank Islam dan pelanggan untuk memikul tanggungjawab tertentu termasuk mengambil risiko secara bersama. Keuntungan yang diperoleh bank-bank Islam dan penentuan harga perkhidmatan perbankan perlu mencerminkan tanggungjawab dan tahap risiko sepadan yang ditanggung oleh setiap pihak.

Berpandukan prinsip ini, sistem kewangan Islam menyediakan spektrum kontrak Syariah yang pelbagai dengan profil risiko dan pulangan yang berbeza melalui dua model, iaitu model primer dan model pembiayaan. Model primer beroperasi melalui kontrak Syariah tunggal dengan pihak-pihak yang berkontrak berkongsi jenis risiko yang sama (di bawah kontrak perkongsian risiko), atau bank-bank Islam mengambil risiko khusus (di bawah kontrak berasaskan pertukaran). Di bawah model primer, bank-bank Islam akan terdedah kepada risiko yang lebih luas seperti risiko perniagaan serta risiko yang berkaitan dengan pemegangan dan pengurusan aset fizikal, di samping risiko kewangan.

Sebaliknya, model pembiayaan diaplikasikan melalui gabungan kontrak Syariah yang tertentu dengan kontrak sampingan seperti *wa'd* (janji) dan *wakalah* (ejen). Kontrak sampingan ini membolehkan bank-bank Islam untuk mengurangkan risiko dan mencapai matlamat utama bagi sesuatu urus niaga. Sebagai contoh, sekiranya objektif sebuah bank Islam adalah untuk menyediakan pembiayaan kepada seorang pelanggan dengan membeli aset bagi pihak pelanggan, *wa'd* digunakan untuk melaksanakan pemindahan akhir aset tersebut kepada pelanggan kerana bank tidak mempunyai niat untuk memiliki aset yang dibeli. Oleh itu, selaras dengan matlamat utama menyediakan pembiayaan di bawah model ini, profil risiko dan pulangan akhirnya adalah serupa dengan profil bagi pembiayaan konvensional.

Model-model ini mempunyai profil risiko dan pulangan berbeza yang sepadan dengan tahap tanggungjawab dan tahap risiko yang ditanggung oleh bank-bank Islam dan pelanggan. Gambar Rajah 1 memberikan satu contoh bagaimana profil risiko dan pulangan berbeza bagi kontrak Syariah yang berlainan di bawah model primer dan model pembiayaan.

Gambar Rajah 1

Contoh Profil Risiko-Pulangan Berbeza dalam Dua Kontrak Syariah (*Ijarah* dan *Musyarakah*) di bawah Model Primer dan Model Pembiayaan (dari Perspektif Bank)

Penggunaan Kontrak
Kontrak *Ijarah* ialah kontrak sewaan yang memindahkan pemilikan manfaat aset kepada pelanggan sebagai pertukaran kepada bayaran sewa. Pemilikan aset sewaan masih kekal dengan bank Islam selaku penyewa sepanjang tempoh sewaan.

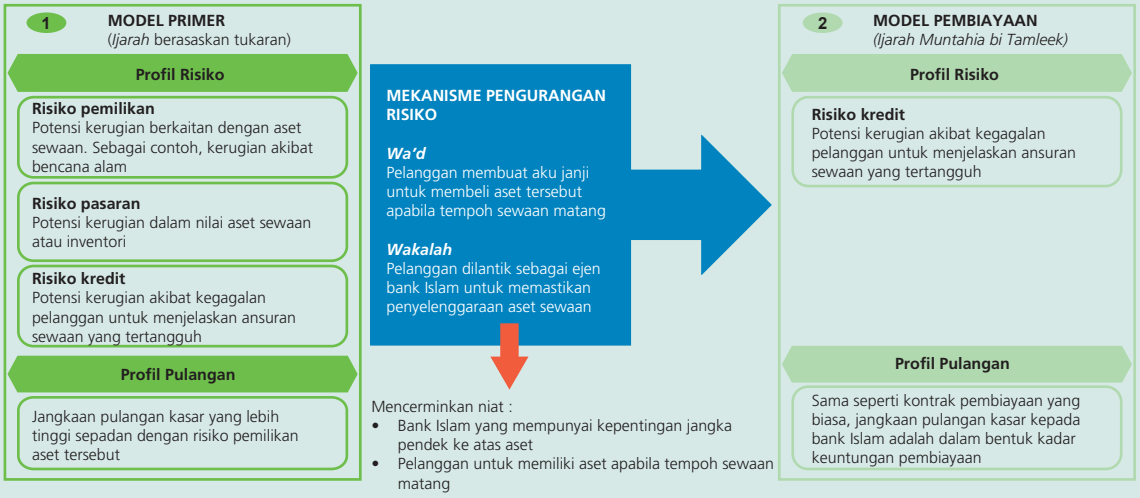

Perubahan dalam profil risiko
- Primer : Risiko pemilikan melibatkan bank-bank Islam untuk menanggung kos penyelenggaraan yang berkaitan hak milik aset seperti cukai tanah
- Pembiayaan : Pemindahan hak milik aset kepada pelanggan apabila tempoh sewaan matang melalui *wa'd* mewujudkan komitmen dari pelanggan untuk membeli aset tersebut, dan seterusnya, membolehkan bank-bank Islam untuk mengalih risiko pemilikan kepada pelanggan melalui *wakalah*

Penggunaan Kontrak
Musyarakah terutamanya digunakan untuk menubuhkan sebuah usaha niaga antara rakan kongsi yang menyumbangkan modal, dan bahagian keuntungan perniagaan tersebut adalah mengikut nisbah perkongsian keuntungan yang telah ditetapkan. Apabila berlaku mungkir atau penamatan perkongsian, kedua-dua rakan kongsi akan menamatkan kontrak melalui pembubaran perkongsian atau penjualan perniagaan kepada pihak ketiga pada harga yang dipersetujui bersama.

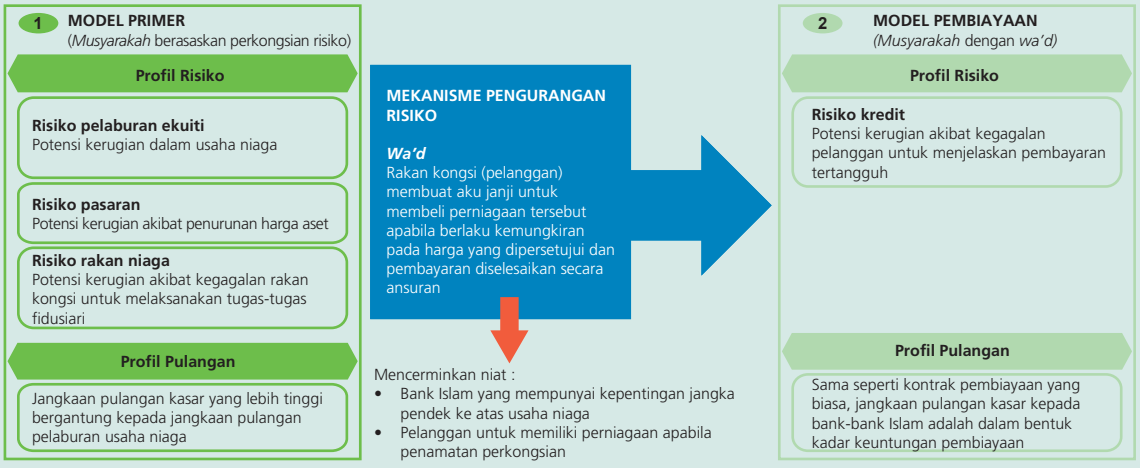

Perubahan dalam profil risiko
- Primer : Bank-bank Islam dan pelanggan akan berkongsi risiko usaha niaga, serta, melibatkan perkongsian risiko berkaitan dengan pelaburan ekuiti
- Pembiayaan : Pengakuan janji oleh pelanggan untuk akhirnya membeli usaha niaga akan menyebabkan pendedahan risiko bank Islam hanya tertumpu kepada risiko kredit

Kesan Penentuan Harga kepada Pelanggan

Tahap risiko berbeza dan obligasi yang ditanggung oleh bank-bank Islam dan pelanggan di bawah pelbagai aplikasi kontrak Syariah akan menghasilkan tahap harga yang berbeza, seperti yang ditunjukkan dalam Gambar Rajah 2.

Gambar Rajah 2

Ilustrasi Hubungan Bertentangan antara Tahap Risiko Ditanggung oleh Pelanggan dengan Penentuan Harga Produk Perbankan Islam yang Dikenakan kepada Pelanggan

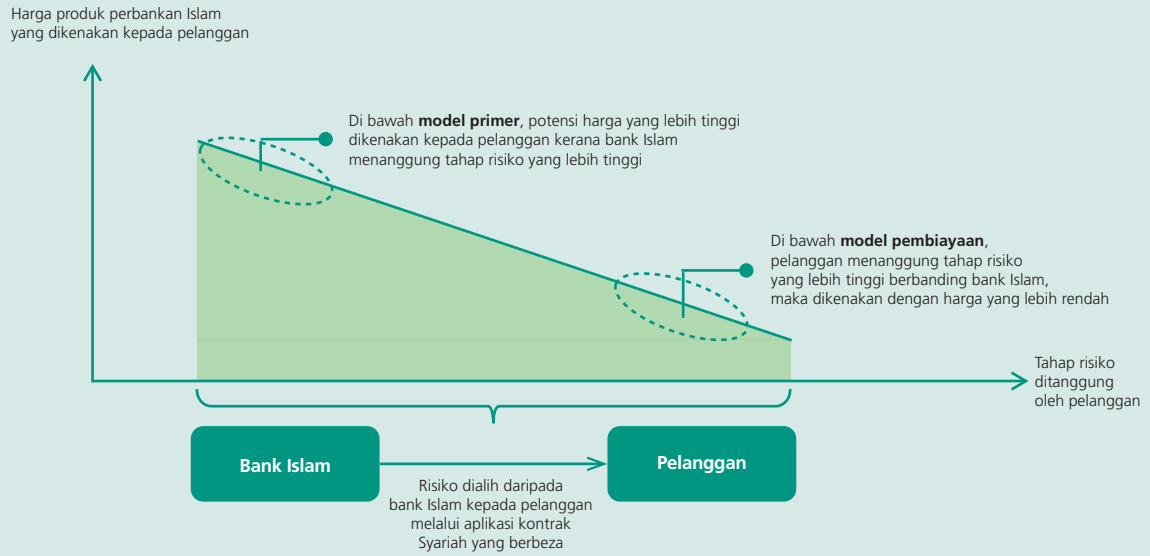

Di bawah model pembiayaan, bank-bank Islam menanggung terutamanya risiko kredit, manakala pelanggan memikul tanggungjawab yang lebih besar untuk risiko lain seperti dalam berurusan secara langsung dengan pembekal atau kerosakan dalam aset yang diperoleh. Margin keuntungan yang diperoleh oleh bank Islam adalah lebih rendah dan setimpal, manakala pelanggan mendapat manfaat daripada harga yang lebih rendah bagi pembiayaan yang diperoleh. Sebaliknya, di bawah model primer, harga produk perbankan Islam secara relatifnya lebih tinggi setimpal dengan tanggungjawab dan tahap risiko yang lebih tinggi ditanggung oleh bank Islam.

Ciri-ciri model pembiayaan dan model primer yang berbeza ini menyediakan rangkaian pilihan produk yang lebih luas kepada pelanggan dengan harga yang berbeza untuk memenuhi pilihan dan keperluan khusus mereka. Gambar Rajah 3 menunjukkan satu contoh produk yang ditawarkan di bawah kontrak *murabahah*.

Kehendak Pengawalseliaan untuk Operasi Perbankan Islam

Risiko dan obligasi yang ditanggung oleh bank-bank Islam di bawah pelbagai kontrak Syariah memerlukan pengubahsuaian yang ketara kepada infrastruktur di bank-bank Islam. Risiko dan obligasi ini juga mempunyai implikasi secara langsung terhadap pengaturan tadbir urus, amalan perniagaan, strategi dan pengurusan risiko bagi memastikan bank-bank Islam melaksanakan tugas fidusiari mereka dengan cekap dan berkesan.

Gambar Rajah 4 memaparkan kehendak pengawalseliaan yang berbeza untuk operasi bank-bank Islam apabila menawarkan produk di bawah model pembiayaan dan model primer. Kehendak pengawalseliaan ini merupakan fokus penting piawaian Syariah dan operasi yang pada masa ini dalam pelbagai peringkat pembangunan oleh Bank. Sehingga ini, Bank telah mengeluarkan piawaian Syariah dan operasi untuk kontrak *murabahah* pada bulan April 2013, manakala kertas konsep mengenai 11 piawaian Syariah lain dan dua piawaian operasi telah dikeluarkan untuk maklum balas pihak industri.

Gambar Rajah 3

Contoh Produk yang Ditawarkan di bawah Kontrak *Murabahah*

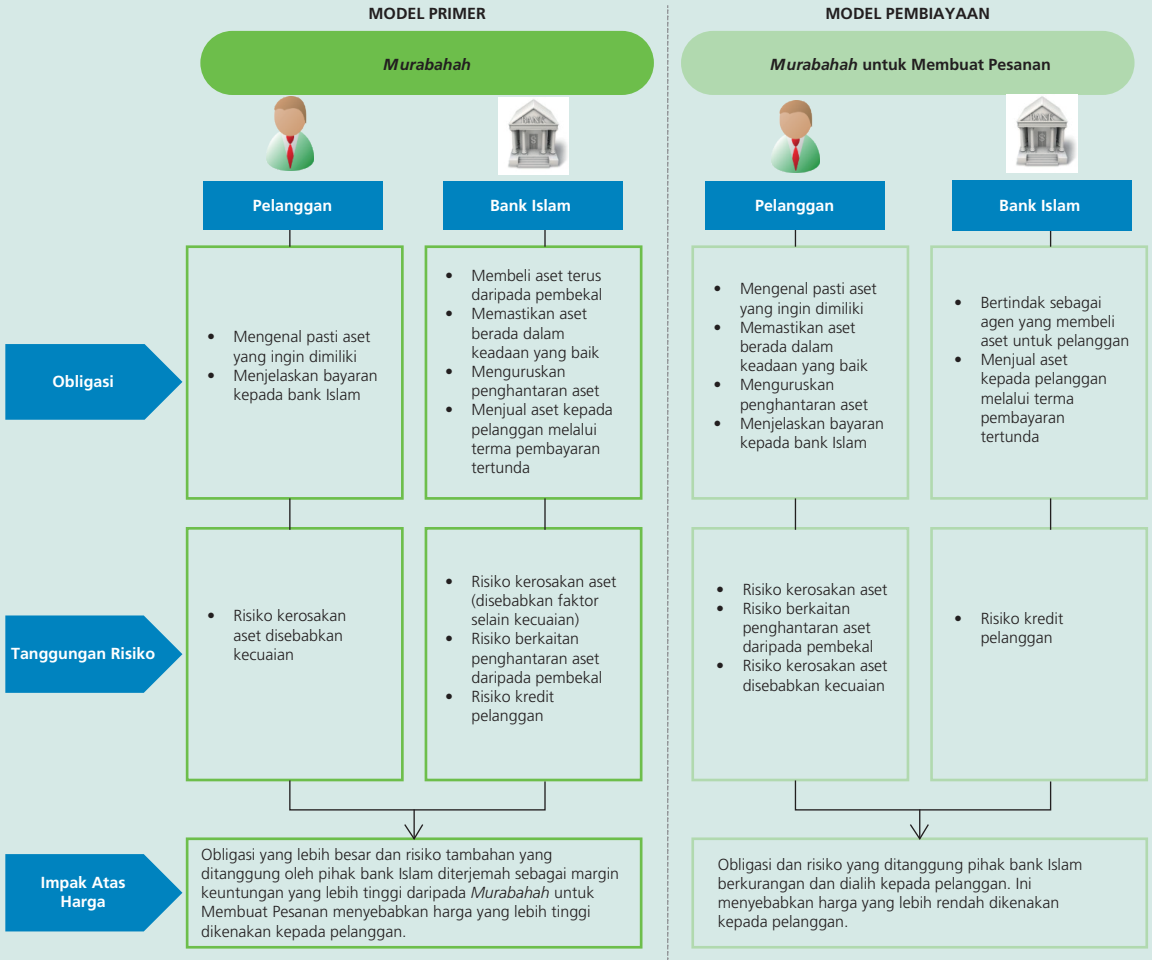

Produk di bawah model primer memerlukan tadbir urus dan langkah pengurusan risiko tambahan bagi menangani risiko yang wujud dalam kontrak itu, sebagai tambahan kepada pengaturan sedia ada untuk menguruskan risiko kewangan. Keperluan modal pengawalseliaan juga harus mencerminkan jenis dan tahap risiko yang terlibat bagi memastikan dedahan risiko sesebuah bank Islam disokong oleh jumlah modal berkualiti tinggi dan mencukupi. Ia bertujuan untuk memastikan bahawa risiko dan infrastruktur yang diperlukan diberi pertimbangan sewajarnya dalam strategi perniagaan bank-bank Islam yang menawarkan produk tersebut.

Terma dan syarat setiap produk perlu mencerminkan dengan jelas aspek-aspek utama kontrak, supaya pelanggan dimaklumkan sepenuhnya akan hak dan obligasi mereka. Keperluan amalan pasaran termasuk penzahiran juga berbeza berdasarkan jenis produk yang ditawarkan bagi memastikan tahap ketelusan yang tinggi dan setara dengan risiko yang ditanggung oleh pelanggan. Produk hendaklah distruktur agar dana yang dilabur oleh pelanggan disalurkan dengan betul mengikut terma dan syarat yang dipersetujui. Dasar dan infrastruktur ini adalah penting untuk memastikan kepentingan pelanggan dan pihak berkepentingan yang lain dilindungi, bagi menjamin keyakinan dan kepercayaan kepada bank-bank Islam.

Gambar Rajah 4

Kehendak Pengawalseliaan Berbeza ke atas Operasi Bank-bank Islam Kesan Aplikasi Pelbagai Kontrak Syariah

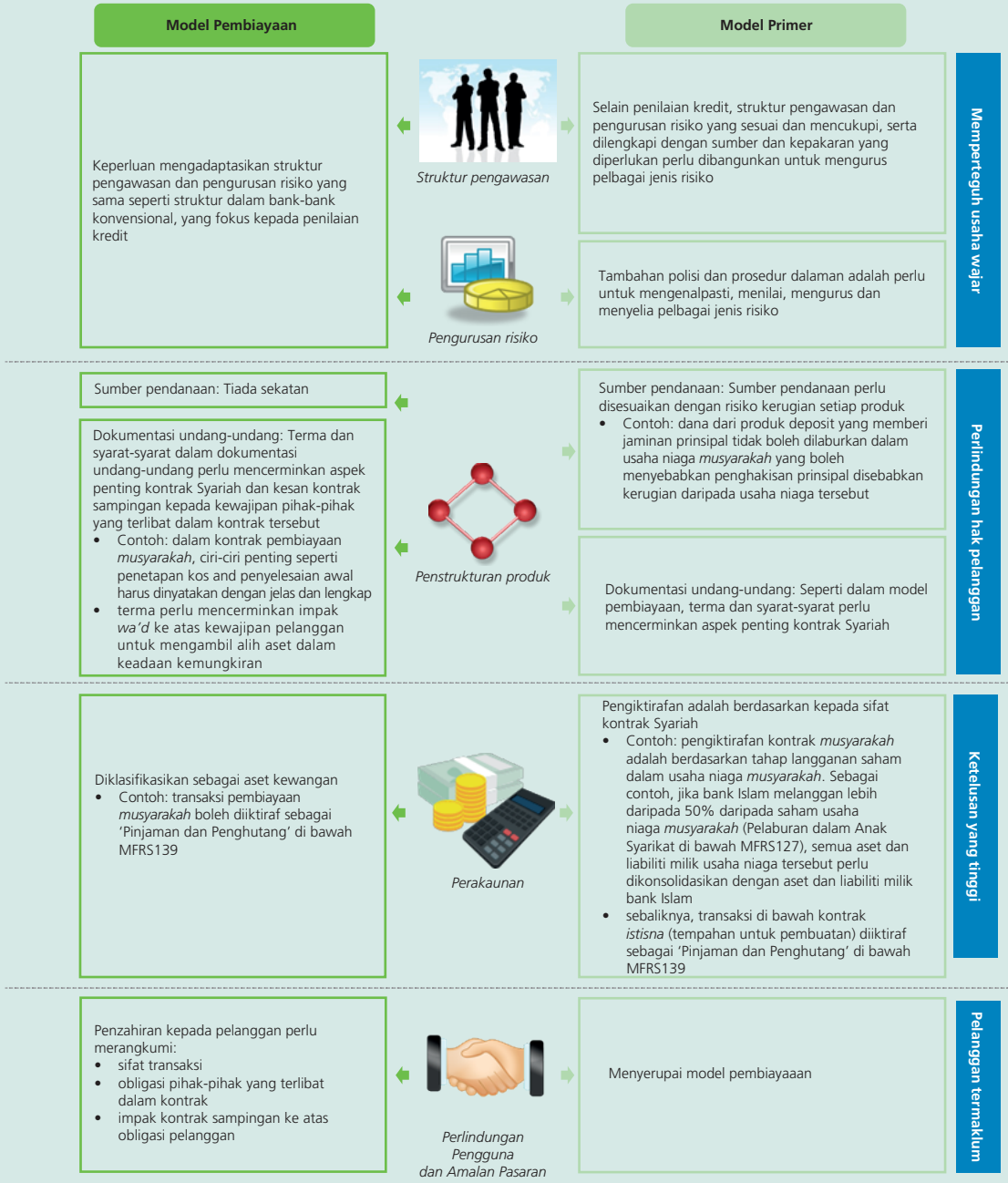

Bank-bank Islam juga perlu menjalankan penilaian kesesuaian bagi memastikan produk yang disarankan merupakan yang terbaik untuk memenuhi keperluan dan pilihan pelanggan daripada pelbagai kalangan jenis kontrak Syariah yang berbeza. Penyertaan aktif pelanggan dalam mendapatkan pemahaman yang lebih jelas mengenai sesuatu produk perbankan Islam, terutamanya bagaimana ia berbeza daripada produk perbankan konvensional, juga penting bagi memastikan bahawa kehendak pelanggan dipenuhi melalui manfaat yang diperoleh dan tanggungjawab yang dipikul di bawah sesuatu urus niaga kewangan Islam. Usaha juga diperlukan bagi mendidik dan meningkatkan kesedaran pelanggan mengenai pilihan yang berbeza yang ada di bawah kedua-dua

model pembiayaan dan model primer. Antara inisiatif pihak Bank untuk melahirkan pelanggan yang berpengetahuan adalah Garis Panduan mengenai Ketelusan dan Penzahiran Produk yang menggariskan prinsip dan keperluan penzahiran yang mesti dipatuhi oleh bank.

Kesimpulan

Terdapat peluang yang luas untuk bank-bank Islam mengembangkan produk mereka yang kini sebahagian besarnya tertumpu pada model pembiayaan ke arah produk berasaskan model primer. Potensi perniagaan baharu ini sedang meningkat memandangkan permintaan terhadap produk sedemikian, terutamanya daripada perusahaan kecil dan sederhana. Gabungan produk yang komprehensif berasaskan model primer dan model pembiayaan merupakan satu langkah penting yang akan mengubah model perniagaan perbankan Islam dengan ketara. Oleh itu, bank-bank Islam perlu memastikan bahawa infrastruktur untuk menyokong perubahan ini dibangunkan. Akhirnya, pempelbagaian ini dijangka meletakkan bank-bank Islam pada kedudukan yang lebih baik untuk memenuhi permintaan pelanggan dan seterusnya meningkatkan daya saing bank-bank Islam, serta menyediakan persekitaran untuk pertumbuhan perniagaan kewangan Islam yang mampan dan berkembang pada masa hadapan.

Jawatankuasa ini sedang bekerjasama dengan kementerian, jabatan dan agensi Kerajaan yang berkenaan untuk meneruskan pelaksanaan saranan tersebut.

Melangkah ke hadapan, Jawatankuasa akan memberikan tumpuan kepada isu undang-undang susulan yang mungkin timbul apabila piawaian operasi Syariah diperkenalkan di bawah Akta Perkhidmatan Kewangan Islam 2013 (Islamic Financial Services Act 2013, IFSA 2013). Jawatankuasa akan turut menilai kecukupan mekanisme yang ada bagi menyelesaikan pertikaian yang melibatkan urus niaga kewangan Islam dengan tujuan untuk terus menambah baik pengaturan penyelesaian pertikaian merentas sempadan yang sedia ada.

PEMBANGUNAN MODAL INSAN YANG BERTERUSAN

Pada dekad yang lalu, inisiatif untuk pembangunan modal insan dalam sektor kewangan tertumpu pada penyediaan latihan dan pendidikan berkualiti tinggi untuk profesional perkhidmatan kewangan pada semua peringkat dalam sesuatu organisasi. Dalam tempoh tersebut, institusi baharu untuk pendidikan dan latihan telah ditubuhkan manakala institusi yang sedia ada ditransformasikan selaras dengan keperluan sektor kewangan yang berubah-ubah. Melangkah ke hadapan, institusi ini akan menjadi penting untuk memenuhi tuntutan standard yang tertinggi dari segi kualiti, profesionalisme dan etika dalam sektor kewangan memandangkan ia menyokong peralihan Malaysia kepada ekonomi berpendapatan tinggi.

Bagi memenuhi keperluan industri dengan lebih baik, pada bulan Disember 2013, Institut Bank-Bank Malaysia (IBBM) telah menyusun semula kedudukannya sebagai Asian Institute of Chartered Bankers, selain melancarkan Asian Banking School. Transformasi IBBM bakal meluaskan jangkauannya kepada ahli profesional perbankan dalam rantau ini dan meningkatkan profilnya sebagai badan profesional menerusi penginstitusian standard profesional, pengendalian peperiksaan dan pemberian anugerah. Transformasi ini juga membolehkan struktur dan mandat berasingan yang bersesuaian dengan fokus strategik khas dan kebebasan pengoperasian Asian Institute of Chartered Bankers dan Asian Banking School. Kurikulum baharu Asian Banking School bakal diperkenalkan pada tahun 2014, untuk memenuhi keperluan pembelajaran industri yang berubah-ubah dan melangkaui penggunaan kaedah pengajaran tradisional di dalam kelas untuk memanfaatkan teknologi terkini dalam pendidikan.

Melangkah ke hadapan, inisiatif pembangunan tenaga mahir akan tertumpu pada usaha memastikan standard yang tinggi bagi kualiti, profesionalisme dan etika dalam sektor kewangan

Untuk memastikan bahawa pelaburan dalam latihan memenuhi keperluan industri dan meningkatkan standard kualiti pembangunan profesional, Agensi Akreditasi Kewangan (Finance Accreditation Agency, FAA) telah dilancarkan pada 6 September 2013 dengan sokongan Bank dan Suruhanjaya Sekuriti. FAA menyediakan perkhidmatan jaminan kualiti dan akreditasi yang bebas bagi program latihan dan pembangunan yang ditawarkan dalam industri perkhidmatan kewangan. Kemajuan yang besar telah dicapai pada tahun 2013, dengan 97 program pembelajaran menerima akreditasi di bawah Rangka Kerja Kualiti FAA dan 15 penyedia latihan dari seluruh dunia telah mendaftar dengan FAA sebagai pelopor kepada penyerahan program latihan yang ditawarkan oleh penyedia ini kepada FAA untuk akreditasi pada masa hadapan. FAA pada masa ini sedang membangunkan Standard Pembelajaran untuk pelbagai sektor dalam industri perkhidmatan kewangan sebagai panduan yang jelas kepada penyedia latihan mengenai standard minimum yang diperlukan untuk akreditasi dari segi rangka, pembangunan dan penyampaian program pembelajaran.

Iktibar utama yang diperoleh daripada krisis dan episod manipulasi pasaran kewangan baru-baru ini ialah betapa pentingnya budaya profesionalisme dan etika yang mantap dalam industri kewangan untuk memastikan kemampanan jangka panjang dan keyakinan orang ramai terhadap sistem kewangan. Berdasarkan matlamat ini, lembaga pengarah Institut Kewangan Asia (Asian Institute of Finance) menyokong penubuhan Lembaga Profesional Perkhidmatan Kewangan

(Lembaga) untuk menggalakkan, menyokong dan memudahkan pembangunan dan penggunaan standard profesional dan amalan etika merentas sektor yang berlainan dalam industri kewangan yang akan memberikan jaminan standard kecekapan dan integriti yang tertinggi oleh tenaga kerja perkhidmatan kewangan. Lembaga ini akan diterajui oleh industri kewangan yang merangkumi pengamal kewangan, dan disokong oleh pakar industri bukan kewangan, yang ternama pada peringkat antarabangsa. Peranannya akan meliputi sokongan terhadap tatakelakuan profesional yang kukuh dan rangka kerja bagi kelayakan dan pembangunan profesional yang berterusan untuk golongan profesional perkhidmatan kewangan. Dalam usaha mewujudkan standard profesional, Lembaga akan berunding dengan pengawal selia dan wakil dari industri insurans, perbankan, kewangan Islam dan pasaran modal.

Penubuhan Lembaga Profesional Perkhidmatan Kewangan untuk memberikan jaminan terhadap standard kecekapan dan integriti yang tertinggi oleh tenaga kerja perkhidmatan kewangan

Institusi pendidikan dan latihan yang sedia ada terus menambah baik program masing-masing untuk memenuhi keperluan industri dengan lebih berkesan.

- Bagi pengurusan kanan dan lembaga pengarah institusi kewangan, Pusat Kepimpinan dan Tadbir Urus Iclif (Iclif Leadership and Governance Centre, Iclif) telah menganjurkan `Sidang Kemuncak Tenaga Kepimpinan´ serta melancarkan inisiatif `Kamar Pemimpin´ yang menampilkan siri ceramah dan wawancara dengan pemimpin yang terkemuka. Indeks Kepimpinan Asia (Indeks), iaitu satu lagi inisiatif baharu yang dirancang untuk tahun 2014, bertujuan untuk memprofil landskap kepimpinan merentas 18 buah negara di rantau ini. Indeks ini akan memberikan pemahaman yang mendalam mengenai jurang dalam kepemimpinan seperti jantina, generasi, tahap pendidikan, bangsa, jenis organisasi dan industri, dan akan memaklumkan tentang perkembangan program Iclif untuk pemimpin pada masa hadapan.
- Dalam kewangan Islam, Pusat Antarabangsa bagi Pendidikan dalam Kewangan Islam (International Centre for Education in Islamic Finance, INCEIF) memperkenalkan program baharu, iaitu program Ijazah Doktor Falsafah Industri yang bertujuan meningkatkan kualiti pemimpin berwawasan yang utama dalam industri. INCEIF juga bekerjasama dengan kumpulan perunding pengurusan global untuk membangunkan rangka tindakan kompetensi tingkah laku kepimpinan untuk industri kewangan Islam global.

Melangkah ke hadapan, Majlis Tenaga Mahir Perkhidmatan Kewangan (Majlis) berperingkat tinggi akan ditubuhkan bagi merangka strategi yang disasarkan untuk memastikan kemampanan kumpulan tenaga mahir berkualiti tinggi bagi sektor kewangan. Menerusi usahanya, Majlis ini dijangka memainkan peranan utama dalam pembentukan hala tuju strategi tenaga mahir untuk menguruskan cabaran terbesar dalam pengurusan modal insan yang dihadapi oleh industri kewangan. Ini akan meliputi usaha menguruskan cabaran yang berpunca daripada bertambahnya pergerakan tenaga kerja merentas sempadan dan institusi, tenaga kerja daripada pelbagai generasi yang mempunyai pelbagai dorongan kerjaya dan aspirasi, serta keperluan untuk program latihan dan struktur penyampaian untuk terus kekal relevan dalam industri yang pesat berubah.

KEUTAMAAN PENTING MELANGKAH KE HADAPAN

Fokus yang berterusan akan diberikan kepada pembangunan sektor kewangan yang progresif, mampan dan inklusif, yang berupaya untuk mendorong transformasi Malaysia ke arah ekonomi yang bernilai tambah dan berpendapatan tinggi pada dekad ini. Ini akan dipandu oleh Pelan Sektor Kewangan 2011-2020, dengan fokus dalam bidang berikut:

- Pertama, usaha akan digiatkan untuk meningkatkan kapasiti institusi kewangan dan pasaran kewangan ke arah menyediakan produk dan perkhidmatan yang meningkatkan nilai bagi bidang pertumbuhan baharu, terutamanya dalam sektor teknologi dan sektor berasaskan pengetahuan, yang amat penting untuk menyokong negara bergerak lebih tinggi dalam rantaian nilai ekonomi. Ini akan melibatkan skim

pembiayaan dan pendekatan yang lebih inovatif untuk menyokong entiti pada fasa permulaan yang awal;

- Kedua, fokus akan tertumpu pada usaha menggalakkan pembangunan produk dan perkhidmatan yang lebih meluas untuk memenuhi keperluan pengguna yang pelbagai dan berbeza-beza, termasuklah golongan yang kurang mendapat perkhidmatan kewangan. Bank akan bekerjasama dengan industri untuk mempertingkat penyediaan produk simpanan jangka panjang yang membawa pulangan yang baik dan komitmen simpanan berkala yang rendah untuk memupuk budaya menyimpan yang sihat dalam kalangan isi rumah berpendapatan rendah, yang akan membantu mereka memenuhi matlamat kewangan, seperti memiliki rumah, dan mencapai jaminan kewangan. Untuk memberikan perlindungan yang lebih baik kepada golongan berpendapatan rendah dan perniagaan kecil daripada kejadian yang tidak diingini dan tidak diduga, Bank juga akan berusaha untuk meluaskan produk insurans dan takaful kepada golongan yang mudah terjejas menerusi saluran yang mudah diakses;
- Bidang fokus yang ketiga ialah pelaksanaan pembaharuan berasaskan pasaran untuk meningkatkan persaingan serta menambah baik kecekapan dan ketelusan dalam industri insurans dan takaful. Keutamaan segera adalah untuk memastikan perlindungan yang mencukupi disediakan dan berfungsi dengan berkesan untuk melindungi kepentingan pengguna dan menyokong peralihan yang lebih teratur ke arah landskap insurans dan takaful yang lebih liberal. Perbincangan yang aktif dengan persatuan industri akan dilaksanakan untuk membolehkan mereka memainkan peranan yang lebih proaktif bagi memudahkan liberalisasi industri secara beransur-ansur dan terkawal sambil mengekalkan disiplin pasaran dalam kalangan penanggung insurans dan pengendali takaful;
- Bidang fokus yang keempat ialah pembangunan rangka kerja pengawalseliaan yang komprehensif untuk memudahkan pempelbagaian perniagaan dan produk kewangan Islam. Bank akan melaksanakan rancangan peralihan untuk memudahkan klasifikasi pelbagai jenis akaun kewangan Islam yang ditawarkan oleh bank-bank, sama ada sebagai akaun pelaburan (tidak memberi jaminan prinsipal) atau deposit Islam (memberikan jaminan prinsipal), menurut keperluan IFSA 2013. Melangkah ke hadapan, usaha untuk menggalakkan kepastian dan mengukuhkan pematuhan Syariah urus niaga kewangan Islam akan diteruskan menerusi terbitan Syariah dan standard pengoperasian kontrak Syariah utama. Infrastruktur yang diperlukan untuk menyokong penawaran produk yang lebih meluas juga sedang dibangunkan, termasuklah inisiatif bersama antara Bank dengan industri perbankan Islam bagi mewujudkan platform yang membolehkan pendanaan langsung kepada usaha perniagaan oleh pemegang akaun pelaburan; dan
- Bidang fokus yang kelima adalah untuk terus membina dan mengukuhkan hubungan kewangan Malaysia pada peringkat serantau dan antarabangsa. Ini akan meliputi pengoperasian Rangka Kerja Integrasi Perbankan ASEAN dan promosi terbitan sukuk yang lebih meluas untuk memudahkan pengurusan mudah tunai merentas sempadan serta menyokong kecekapan pengantaraan aliran dana Islam antarabangsa yang semakin meningkat.